

TITIRAQHIMAJUT ILLUANIITTUT

ILANGANI I: NAUNAIPKAINIQ UUMUNNGA NUNAVUT AVATILIRINIRMUT KATIMAJIIT ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

Nunagijait hamani Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit.....	1
Aulapkaininngit unalu Hivulliqaami Tikinnahuarutingit Katimajiinginnit	1
Inuit Qaujimajatuqangit	2
Hakugingniit Maliktakhat Maliktakhainut.....	2

ILANGA II: TAMAINNUT 4

Titiraqhimaajuq.....	4
Tukihidjutit	4
Uuktuutit hapkununga Maligakhanun.....	10
Kangiqhidjutit	10
Hakugingnia Tuniuqhaijami Aadlatqiniikluuniit Katimajiit Maliqajakhangit Maliktakhangit	11
Ihuirutaujut.....	11
Pijumangittumut.....	12

ILANGA III: TUNILUGIT TITIQQAT KATIMAJIINUT 12

Titiraqhimajut Titiqqat Tunijauhimajut Katimajiinun	12
Iluaniitut, Tutquqtirinikkut uvalu Tujuutauhimajut Titiqqat Naunaitkutit	12
Inungnut Atiliurvik	13
Inungnun Atiliurnikkut Pijaarnikkut Ilitturipkainikkullu Tukhirutit	15

ILANGA IV: TITIRAQTAKHAQ HAVAAKHAP-KITUNUT MALIKTAKHAT 15

Katimajiit Pitquidjutit	16
Malikhugit Qanuriliurutingit.....	17

ILANGA V: HAVAKTAKHANGIT KATIMAJIIT KATIMADJUTAIT..... 18

Kangiqhidjutit uvalu Uuktuutit Maligakhanun Pittiarnikkut Maniliurutinun.....	18
Ajuqhautait Itquumajakhainut	18
Aturniqarningit, Tamajanut Ihuarningit Naunaitkutit.....	18
Inuit Qaujimajatuqangit, Nunalaani Qaujimajangit Nunaqaqqaqhimajunun Qaujimajangit	20
Pigiaqtitaujukhat	20

Ilihaqtamingnut naunaitkutit	22
Titiraqhimajut Katimadjutait	23
Uqauhingit Katimadjutait.....	24
Translation	24
Tuhaqtidjutit Katimadjutait.....	24
Tuhaqtipkainikkut Ilauniq Katimajiinni Katimadjutait	25
Pittailiniq Nipiliurnikkut, Taiguffaarnikkut Nallautikkuuffaqhutik imaaluuniit Tuhapkakhugit Katimajiit Katimadjutait	25
Ilitarijaujumik Ikajuqtingit.....	26
Kaitqujaudjutaa	27
Katimajiit Pijaunikkut Ajuittiaqhimajut	28
Ihuaqhaqtauhimajut Katimaqatigiplugit Katimadjutait Pidjutigilugit Aanniaqtailinirmun, Qajangnautikkut aalaluuniin Maligakhanun Maligakhat.....	28
Ilauniq Hivajautikkut/Katimalutik Katimaqatigiplugit uvaluuniin Hybrid Katimadjutaini	29
Aulahimaaqtumik Katimadjutait Pingitpagit Ilaujut.....	30
Nutqarvikhait	30
Apiqhuutit Maligatigut uvaluuniin Nunaqaqaagtut	30
Manngit Ilaugatauhimajut uvani Katimadjutait	31
ILANGA VI: QANURITTUT KATIMAJIIT KATIMADJUTAIT	31
Naunaijainiq Katimaniit.....	31
Nunallaani Ilitturipkainikkut Katimadjutit	32
Havaakhangit-Kituni EIS unaluuniit IS Malikhautikhangit Ihivriudjutikharnik ..	32
Qaritaujaliqinikkut Katimadjutit.....	33
Katimatinani.....	34
Nunalaani Katimadjutikhangit Katimavikhangit	36
Inungnun Tuhaqtidjutit Nunallaani.....	37
Katimavikhat unalu Naunaitkutikhaa	37
Havauhiq	38
Pitqujauhimajut Hulipkaidjutit Inungnut Tuhaqtidjutikhat	39
Uqarniaqtait Naunaitkutikhat, Titiqqat, Naunaiqhimajut imaalu Qun'ngiaqtaujut.....	39
Apiqhuutit	41

Inungnun Tuhaqtidjutit havaktaujut hivajautikkut/Katimanikkut katimaplutik ...	41
Inungnun Tuhaqtidjutit Titiraqhimajut	41
Atauttikkuuqtut Inungnut Tuhaqtipkaidjutit	42
Inungnut Tuhaqtidjutikhath Umikhimajut Inungnun.....	42
Umigvingani Inungnun Tuhaqtidjutikhath Naunaitkutait.....	43
Havaakhangit Iltaridjutikharnik Ajuqhautikharnik.....	43
Munaridjutit	44
Najugahaanun Pulaaqtaqtut	45

ILANGANI I: NAUNAIPKAINIQ UUMUNNGA NUNAVUT AVATILIRINIRMUT KATIMAJIIT

Nunagijait hamani Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit (NIRB-kut Katimajiilluuniin) havaktauhimajuq uvani July 9, 1996, malikhugu *Angirut qitqani Inuit Nunavunmi Nunataarviup Najugaani unalu Her Majesty Queen Right of Canada*, tajjauhimajuq imaa *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*. NIRB-kut maligalirinirmut tunngavinga takuinnarialik uumani *Nunavut Ihumaliurniq unalu Havauhikhaq Naunaijainiq Maligaq*, S.C. 2013, c. 14, s. 2 (*NuPPAA*), naunaiqtaujuq atuliqtitauliqtuq uvani July 9, 2015.

Aulapkaininngit unalu Hivulliqaami Tikinnahuarutingit Katimajiinginnit

Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit havaktauhimajut Iiharvikjuat Inungnun Kavamainun munaqhiqut ihivriurlugit avatingit uvalu inungnun-maniliungnikkut hulaqutit havaakhanun tukhiutit uvani Nunavunmi Nunaini uvalu Hilataani Nunami Kikliini (atauttimun tajjauhimajuq imaa "tikkuqaqtauhimajuq najugaa" ataani *NuPPAA*) naunaijaqhimajuq uvani Titiraqhimajumi 10, 11, 12 unalu 13 haffumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu Havaakhaq ihivriudjutikhangit malikhautikhangit talvani NuPPAA*. Nakataa 12, Ilangani 12.2.4 uvani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu s. 22 uvani *NuPPAA* angiqtaillu NIRB-kut havaarigiami aadlamik aulapkaininngit piliuqtaunginnarialik maligami.

Piliuqhimajuq Titiraqhimaininngani 12, Titiraqhimaininngani 12.2.2 uumannga *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa naunaittiaqtumiklu uumani NuPPAA*, hivulliqaanga aulapkaininngit NIRB-kunnit ukununnga:

- (a) ihivriurlugit havaakhat tukhiutit ihumaliuriangini humi ihivriungitpatalu pijariaqaqqata;
- (b) naunaijarlugit naunairlugillu qanuraaluktut aviktuqhimajumi pilaqutingit havauhikhamut;

- (c) ihivriurlugit nunami imaalu inuuhinut-pijangaijautikkut aktuutauniit havaakhap uuktuutikhanut;
- (d) ihumaliurlugit, talvuuna ihivriudjutikharnik, taima Havaakhangit tukhiqtauhimajut aulatitijukhat, taimaitkumi, talvuuna kituliqaak atuqtakharnik atuqtakharniklu, unalu ilituqhajjaangat atuqtakharnik Ministamun; unalu
- (e) munarilugit havaakhap maliqalugit iluaniittut uvani Titiraqhimajuq 12, Ilangani 7 uvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*.

Pigiami aulapkaininngit, hivulliqaanga tikinnahuarutingit NIRB-kunnit ubluq tamaat hapummiutigiami atuliqtitaugiamilu ittut hivunirmilu nakurudjutingit inungnut nunallaanullu Nunavut Nunagijangani, hapummiutigiamilu avatinga ihuaqtuq Nunavut Nunagijanganik. NIRB-kut ihumagijakhaillu nakurudjutinga inungit Kanatami hilataanit Nunavut Nunataarviup Ittuq.

Inuit Qaujimajatuqangit

Katimajiit akhuuqtut uuktuutinun haffumunga Inuit Qaujimajatuqangit tamaini Katimajiit Katimadjutaini. Katimajiit atuliqtait hapkua naunaijautait Inuit Qaujimajatuqangit : "hunat Inuit ilihimajaujut itquumangitut" (takulugu Karetak, J., Tester, F., me Tagalik, S. (Eds.). (2017). *Inuit Qaujimajatuqangit: Hunaujut Inuit ilihimainaqtun ilquumangitun*). Imaalu, Katimajiit ilituqhajut tapkua Inuit Qaujimajatuqangit ihumagijaungitut uvalu piqaqtuq amigaitunik qitqani tungaviqangitut kangiqhimanikkut haffumunga Inuit Qaujimajatuqangit. Una uuktuutigillaklugu, akhuurutaujut ilagijangit uuminnga Inuit Qaujimajatuqangit naunaiqtaujut uumanga R. Paton pitqutigiquplugu uumannga Qikiqtani Inuit Katimajiingit, naunaiqtaujut angiqtaujumik NIRB-kut *Ihumagiffaarninnga Unniudjutit unalu Pitqujangit uumunnga Qikiqtaalup Havaanga 2 Pivalliani* *Tukhiutinga*, Qikiqtaaluk Iron Ujarakhiurnirmut Kuapuliisit Havaamut Naunaitkutarininiq No. 005, NIRB File No. 08MN053, May 13, 2022, uumani p. 35, foot 35:

Inuit Qaujimajatuqangit piqaqtut Inuit uqauhikkut ingilraanin, hunat tunijaujut uqarnikkut amigaittuni ukiuni ukuat Inuit Qaujimajangit. Inuit Qaujimajatuqangit piqaqtut tamangnik kingulingni tadjalu. Aviktaulimaittuq inuit iungnit. Ilaujuq hapkununga Inuinnarnun kinaunikkut. Inuit Qaujimajatuqangit

Inuit qaujimajait tamangnik inuujut atuliqhugitlu ilauvaktut ublumi ublumimutlu inuuhiptingni. Qanuq Inuit inuujut uvalu takublugit nunarjuat. Aalangajuq uvalu kitunun Hapkununga Ukiuqtaqtumi avatiinun. Aadjikutaliulimaittuq humiliqaak, numiktiqtaulimaittuq imaaluuniit pipkaidjutiluniluuniit ·Inuinnaungittumik angirutaittumik tahapkunanga Inuit talvunga-iqaujimajangit pijait. Inuit Qaujimajatuqangit tuqikhaqtaujut Inuinnaik Inuinnarnun.

Hakugingniit Maliktakhat Maliktakhainut

Katimajiit atanniqtuidjutait piliuriamingnik makpiraaliurlugillu hapkuat Maliktakhat Maliktakhainut iliuraqhimajuq Article 12, Ilangani 12.2.23 uvunga 12.2.27 uvani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu ss. 26 unalu 38 uvani *NuPPAA*. Uqautaujumi *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* tamna *NuPPAA* Katimajiit Maliktakhat Maliktakhainut pidjutiqaqtunik Tuhaadjutinik pijariaqaqtut aturiaqaqtunik nunami maligaliqinikkut ihuaqhatiarninginiklu ihuaqtumik, kihiani uqatiaqtukhaugaluit ajungininganik ilitarijautiaqtumiklu. Unalu, qanuriliurutingit Naalaktauniq Katimajiingit malingitait akhuurutaajut maliktakhat naunaitkutat pijut apiqhuqtaunirmut katimadjutait unalu tunijukhaq pijut ihuarningit pitquhinganut Inuit uqauhimitigut uqaqatigiingniq ihumaliurnirlu. Ihumagiblugit aalanguqataaqtut pijakhat idjuhiitigut maligaliqijit uvalu ihuarnikkut ihuaqtumik uvalu angirutait *NuPPAA* uvani 2015, Katimajiit ihuaqhaqtaat hivuani Katimajiit Maliktakhat Maliktakhainut (tunijaujuq uvani Saptaiiba 3, 2009) havaklugit una titiraqhimajuq. Atuliriaqtinagu una titiraqhimajuq Maliktakhat Maliktakhainut, Katimajiit havaktait katimadjutit uvalu qaitqujaujut uqaqtaujut haffumunga ihuaqhaqtauhimajut Maliktakhat ilaujunin inungnun, atiliuqtinun hapkununga *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, aalat Iliharvigjuat Inungnun Kavamat havaktait ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, uvalu Pitqujaujut Katimajiit uvalu aalat Ilaugataujut kitut ilaujut Katimajiin Maniliurutaini. Katimajiingit qujagijait tamaita Ilaugut tunihijut uqaqtanginnik tunihijullu Katimajiingit tikinnahuarutingit piliuriami ittut Maliktakhat piliuriami una naunaipkariami kangiqhigiami, ihuatqijaujuq NIRB-kut katimadjutait, ihuatqiamiklu nakuujumiklu.

ILANGA II: TAMAINNUT

Titiraqhimajuq

1. Hapkua Maliktakhat uqaqtaujaagtut imaa "ukua NIRB Maliktakhat Maliktakhainut" uvaluuniin "Maliktakhat".

Tukihidjutit

2. Hapkunani Maligakhani:

"Angirutaa" uvaluuniin "*Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*" naunaijautaa Angirut qitqani Inuit Nunavunmi Nunataarviup Iluani uvalu Nan'ngarijaujuq Pilaarutaanun Kanatami tapkua angirutigijaujuq, atuqtaujuq uvalu uqaqtauhimajuq atuguminaqtuq hapkunanga Nunavunmi Nunataarnikkut Angiqatigiigutimi Maligaq, S.C. 1993, c. 29, atuliqhimajut July 9, 1993, ilaqaqhunilu nutaaguqtirniginik Angiqatiriingnirmi piliuqtauhimajuq ilangani.

"Angiqhinikkut Timiqutit" naunaijautaa kavamatkut timiqutigijangit, Tikkuaqtauhimajut Inuit Katimajiit (DIO) uvaluuniin aalat timiujut tapkua ataniudjutiqaqtut tunihijaangani laisimik, akiliqtuganun, laisikkut uvaluuniin aituutinik angirutinik haffumunga Ajuittiaqhimajut havaklugit ilangit iqaijangnikkut hulidjutit ilaujut havaakhanun tukhiutit uvalu ilaujut Pitqujaujut Katimajiit naunaijaqhimajut ataani NuPPAA.

"Katimajiit" uvaluuniin "NIRB" naunaijautaa ukua Nunavunmi Avatilirinirmut Katimajiit havaktauhimajut Iliharvikjuq Inungnun Kavamatkut malikhugu Titiraqhimajuq 12 haffumani Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa uvalu s. 18 haffumani NuPPAA uvalu hulidjutikhait hapkua Maliktakhat ilaujut ihuaqtumik tikkuaqtauhimajut Katimajiit kitut Katimajiit tikkuaqtauhimajut auladjutait, uvalu Katimajiit Ikhivautalik tunihigumik Katimajiinun Pitquidjutimik.

"Katimajiit Pitquidjutit" naunaijautaa havaakhat-kitunun atugahat tunijaujut Hapkunanga Katimajiit Ikhivautalingnin uvaluuniin tikkuaqtauhimajut katimaqatigiblugit Katimajiit, uvaluuniin kitut Katimajiit, mikhaagun anginiit, havauhiit uvalu havauhiit ilaujut

Katimajiinun uvaluuniin Katimajiit ihumaliugutait auladjutaini katimatilugit Katimajiit ihivgiugutait havaakhat tukhiutait uvaluuniin aalat Katimadjutait.

"Nunallaami Qaujimagangit" kangiqhidjutaa ilitturipkaidjutaa takudjutijuq ilihimajainnik atuqhimajainniklu nunallaami ilaujut, qun'ngiaqtaillu kangiqhimajainniklu avatikkut qanuqtunlu qaujimagainnik pidjutivagiakhainnik, tutquumajut, atuqtauvaktut, aadlanutlu aadlanut.

"Nunallaami Kivgaqtuqtiit" tukiqaqtuq kivgaqtuqtiit aktuqtaulaaqtunik nunagijaujunik (ilaqalaaqtut nunagijaujunik iluani ahianilu Nunavumi) agiqatiriiktut ilaujaagani Katimajini katimadjutait. Taimaali, attautit Nunallaani Ilautqujahimajut pitqujaujut hapkununga NIRBkunin Haamlatkunin uvalu nunallaani katimajiit imaaton nunamingni Anguniaqtiit Katimajiit, Iningnikhat Katimajiit, inulramiit katimajiit uvalu angnat katimajiit, uvalu hivajaqtaujut hapkununga NIRB-kunin tutqikhilugit inmi ilaunirit Katimajiinun Katimadjutaini.

"Tikkuaqtauhimajut Inuit Timiqutigijangit (DIO)" imaaton ittuq:

- (a) Nunavut Tunngavik Incorporated;
- (b) Pittiaqhugu auladjut ataani Angirutip uvaluuniin iluaniit *ataani NuPPAA, qujaginaq katimajiit tikkuaqtauhimajut*, uvani inungnun naunaitkutaini, kitut munarijaujut hapkununga Tunngavik ataani Angirutip, munaqhiut atungniitigut qujaginaq hakugingniit uvaluuniin havauhiit qujaginaq havaatigut uvaluuniin auladjutait ataani titiraqhimajumi iluaniit Angirutini; unaluuniit
- (c) Pittiaqhugit Inuit nanminirijait nunat kituni aadjikiiktumik atungnirit uvalu inugiangnirit, kuapaliisit ilihimajaujut imaa Makivik havaktauhimajuq Maligaq *pittiaqhugu una Makivik Kuapaliisit*, R.S.Q., c. S-18.1, kivgaqtuqhugit Inuit tunungani Quebecmi, havaqatigiikhutik hapkununga Tunngavingmun uvaluuniin katimajiit ihumaliugutaujut ataani titiraqhimajumi (b).

"Titiraq" piqaqtuq angiklijuumiqhimajumik naunajautaa uvalu ilaujut tamangnik kangiqhidjutit iluaniituqaqtut aadjiliuqhimajumik naunaitkutunik uvalu kangiqhidjutinik nipiliuqhimajuni, piksasuliuqtat uvaluuniin titiraqhimajumik titiraqhimajunik

tamaqtailinikkut ihuaqhaqhimajumik nipitqaqtautingmik uvaluuniin qaritaujakkut titiraqtakhaq.

"avatiit" naunaijautaa ilaujut ajungnaqtut nunamin nunallaat inuunikkut uvaluuniin havagviit uvalu avatiit auladjutait nunami najugait.

"Inirnikhaq" tukiqaqtuq qujaginaq ilaujuq nunallaami ilitariaujut imaatun malikhugit nunamingni pitquhiit, pitquhiit uvalu pitquhiit uvaluuniin kinali ilitariaujut atuqhimajamingnik Nunaqaqaqtunun pitquhiinun, pitquhikkut uvalu ilihimanikkut.

"qaritaujakkut aullaqtirniq" tukiqaqtuq tujuutaujuq iluaniitunik Titiraq qaritaujakkut titiqijutunik ahiinikluniit tukiqaqtuq qaritaujami ilaliutiniganik.

"Qun'ngiaqtitaujut" naunaijautaa Titiraq tunihijuq Katimajiinun tujuqtaujuhat Inungnun Tuhaadjutinun Naunaitkutininun atuqtilugu Inungnun Tuhaqtitinikkut ataani Maligakhani 122-125.

"Tuhaqtitinikkut" uvaluuniin *"Inungnun Tuhaqtitiniq"* naunaijautaa qujaginaq pijakhanik tunijaujut ilaujunun tunihijaangini kangiqhidjutinik, Titiqqanik uvalu naunaitkutinik Katimajiinun tapkua ilaujut Katimajiit ihivgiugutait havaakhatigut tukhiutit, uvalu ilaujaaqtut tuhaqtitinikkut attautinun pigiaqtitauhimajumun, Hivuani-Tuhaqtitinikkut Katimaqjuarutit, uvaluuniin Inungnun Tuhaqtitinikkut, havaktaukpat nunallaami, hivajautikkut/katimanikkut uvaluuniin titiraqhimajumik.

"Anguniaqtit Katimajiit", "HTO", "Anguniaqtit Katimajiit" uvaluuniin *"HTA"* naunaijautaa katimajiit titiraqhimajut uvani Titiraqhimajut 5.7.1 hamunga 5.7.15 haffumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*.

"Hulaqutinun Uqaqtait (IS)" (naunaiqhimajuq ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*) uvaluuniin *"Avatiliqinikkut Hulaqutikkut Uqaqhimajut (EIS)"*, naunaijautaa titiraqhimajuq ihivgiugutit avatiinun uvalu inungnun-maniliungnikkut hulaqutit tapkua pidjutiqangniaqtut havaakhamin uvalu pitquidjutikhat ihuaqhijuumirlugit aktilaangit tapkua Ihuaqtumik tukhiutit havaktaujukhat pijaangini pittailijaangani uvaluuniin mikhijuumirlugit qujaginaq ihuangitut hulaqutit havaakhap. Una S uvaluuniin EIS

upalungaijaqtaujuqhaq hapkunanga Kivgaqtuqtimin havaakhap tukhiutimik malikhugit atugakhat tunijaujut Katimajiinin. Uvani NIRB-kut havauhingat, IS unaluuniit EIS piinarialik NIRB-kunniit *Iniqhimaittumik* (DIS unaluuniit DEIS) *Kingulliappaarluniit* (FIS unaluuniit FEIS) titiraq.

"Nunaqaqqaaqhimajut Qaujimajangit" imaatut ittuq katitiqhimajut timingit ilihimaninnganik, qun'ngiarniq, kangiqhijangillu avatinganik unalu ilauqatauniq inuugiami aadlamut avatinganullu, pijuq qanuqtut inuuhinga Nunaqaqqaaqhimajut inuit.

"Naunaiqhinikkut Tukhiruti" uvaluuniin *"IR"* naunaijautaa titiraqhimajumik apiqhuunmik kangiqhidjutinik uvaluuniin hivumut kitut havaktauhimajut Katimajiinin, uvaluuniin apiqhijuuq attauhirmin ilaujumin aalamun havaktauhimajuq Katimajiinin.

"Pijumajut Kuapulisitkut unaluuniit Timiqutigijangit" imaatut ittuq kuapuriisinga aadlalluuniit timiqutigijaujuq tunijuq titiraqhimajumik naunaitkutamik Katimajiinginnut piunajanganik tunigiami naunaitkutaq uqaqtanginnikluuniit Katimajiinginnut.

"Intervenor" naunaijautaa qujaginaq ilaujut kitut tunijaujut ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa hatumiaqhimajuq uvaluuniin kitut uuktuqhimajut haffumunga, uvalu tunijaujut, Intervenor qanuginiit ataani Maligakhani 65-67.* taimaali pilaarutiqaqtut ilaulutik uvani Katimajiit ihivgiugutait havaakhat tukhiutit uvaluuniin aalat Katimajiit Katimadjutait. Tamna taininnga piinarialik ukununnga Aviktuqhimajuni Inuit Katimajiingit, kavamatkunni timiqutigijangit tunijuq ajuitaminik, Maligaliqijunik Katimajiit, Angirutiqagtunik Havagviingit, kavamaungituniklu havagviingit, nunalaani HTO avikturvingmilu uumajuliqijitkut katimajiit, Ihumagijut Kuapuliisit Katimajiingitluuniit, ilaujut nunaqaqtunik aihinin Nunavunmin ajungnautiqarniaqtun tapkuninga nuutiqtahimajunik ajungnautiqagtunik Havaakhangit tukhiqtahimajut talvuuna ihivriudjutikharnik talvanga NIRB kituliqaaklu ilaujunik nunalaani taima aulahimajut talvuuna tunijauvakhimajutlu Ikajuktiujut qanuritmangaangit.

"Inuktitut" unaluuniit *"Inuktit"* imaatut ittuq qanurittaakhaanik Inuit uqauhinga tadsa aturninngani Nunavunmi, unalu Inuinnaqtun.

"Minista", kihianik naunaijaqtaukpat, tukiqaqtuq kavamatuqanit ukiuqtaqtumiluniit Ministaujuq nunagijaujumi havaaqarniganik angiriagani havaaq aulaniqatiarluni; piqaqat amihunik Ministaujunik, Kavamat Kanatami Kavamanilu Nunavumi, iluani ataniqtuivingni, tikkuqaqhilutik atautimik Ministaujumik havaaqariagani NIRB-kut havaarijaaganilu tamainik havauhirnik uqautaujunik "Ministaujuq".

"Munariniq Pinahuarut" imaatut ittuq havauhikhaq-pilluaqhimajut munariniq pinahuarut piliuqhimajuq NIRB-kunnit titiraqhimajumi Titiraqhimaninngani 12, Titiraqhimaninngani 12.7.1 uumanilu 12.7.2 uumannga *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* unalu s. 135 umani *NuPPAA* uvunga:

- (a) uuktuutigilugit nunaa inuuhiit uvalu inungnun-maniliungnikkut hulaqutit havaakhamun;
- (b) ihivriurlugit havaakhat maliklugit hapkua naunaijaqhimajut havaakhat pitqujaujut uvalu qanuginiit;
- (c) uqautigilugit kangiqhidjutit hapkununga maligatigut timiqutilgit ikajuutikhat akhuurutikhat nunamik, imakkut uvaluuniin ikajuutikkut aturnikkut angiqtaujunik uvalu angirutinik; unalu
- (d) ilituqharlugit nalaumanigit nalautaarutit iluaniittut akturniginik uqauhirni.

"*NuPPAA*" tukiqaqtuq *Nunavumi Upalugaijarnirmik Havaamilu Ilituqharninganik Maligaq*, S.C. 2013, c. 14, s. 2 (ihuaqhaqtauniaqtuq). *NuPPAA* atuliqtitijut ilanginnik maligutikhanik uvani Titiraqhimajuq 10 uvunga 12 uvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* atuqtauliqhunilu July 9, 2015.

"*Naalaktiuujut*" tukiqaqtuq naalaktit malruungnik amigaitqijanikluniit Katimajinik Ilaujut ukua tamaita Katimajit tikkuqaqtauhimajut naunaitunik Katimajit ataniqtuijutinik, havaanik aulaniginiklu (ukualu ihumaliurutini ataniqtuijut akhurutit), pijutiqaqtulu aturiaqaqtumik ilagani Nakataa 12, Uiguani 12.2.14 uvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* uvanilu s. 27 haffumani *NuPPAA*.

"*Ilaujut*" uvaluuniin attautimut "*Ilaujut*" naunaijautaa ilaujut uvani Katimajiit ihivgiugutait havaktakhap tukhiutait uvaluuniin aalat Katimajiit Katimadjutait uvalu ilaujut Hapkununga

Kivgaqtuqtup, tikkuaqtauhimajut Inuit Katimajiit, Pitqujaujut Atangujat, angirutikkut Timiqutit, Ikajuqtiujut, Ilaujumajut Kuapuliisit uvaluuniin Katimajiit, uvaluuniin inungnun.

"Thuaqtumik Atugakhaq" naunaijautaa havaakhat-kitunun maligakhat tunijaujut hapkunanga Katimajiit Atangujanin uvaluuniin tikkuaqtauhimajut uqautigilugit kitut ihuaqtut uvaluuniin titirqiqinikkut pidjutit pihimajut katimatilugit Katimajiit ihivgiugutait havaakhat tukhiutit uvaluuniin aalat Katimadjutait.

"Katimadjutait" imaatut ittuq talvanga pijakhaq pijaujuq aadlaluuniit ikajuqtaujuq Katimajiinginnit pitillugu Katimajiingit naunaijaitillugit havauhikhaq tukhiutinga aadlaluuniit Katimajiingit ihumaliurniq havauhikhanik.

"havaakhaq" naunaijautaa havaktaujut, ilaujut igluqpinikkut, auladjutit, ihuaqhaqtauhimajut, unguvaqtiqhugit uvaluuniin unguvaqtirlugit, iqaijangnikkut havaangit uvaluuniin havakhutik uvaluuniin havakhutik uvaluuniin havakhutik iqaijangnikkut hulidjutit tapkua pidjutiqaqtut atungniitigut nunat, imait uvaluuniin aalat ikajuutit. Ilaliutingittuq:

- (a) havaktakhangit havaktakhangitluuniit havaaminun hulilukaarutikharnik taima ihuangitumik avatingnik ajungnautiqagumik, ihumagilugit ihumagijauhimajut naunaijagiikhimajut talvani ss. 90(a) talvunga (i) umani *NuPPAA*;
- (b) havaktakhait uvaluuniin havakhutik havaktakhamingnik uvaluuniin hulidjutinik tapkua ilaujut ilihaqtut havaktut uvaluuniin hulidjutit pitqujaujut pitqujaujunin; unaluuniit
- (c) hananiq, aulapkaininnga ihuaqhaininngaluuniit igluqpaup tuniqhaininngaluuniit havaamut, haamlanganit, piqangittuq avatinganik pilaqutingit hilataanit Haamlanganit ilaungitturlu maniqarvingmut iqqakuq haamlanganit, angijunik tutquumavinga uqhuqjuaq, piliurninnga nungulaittumik imangaluuniit pauwaqtuut unaluuniit havagviup hulilukaarutingit.

"Havaakhanut Ilitaqhidjutit" ilitaqhidjutit angiqtaujunik NIRB-kunnit malikhugu Titirarvinga 12.5.12 12.6.17 uumannga *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* unalu ss.

111 unaluuniit 132 uumannga *NuPPAA*. Taimaittuq Iltaridjutikharnik angirutiqahimajuq Havaakhangit, unaluuniit hanaqidjutikharnik Havaakharnik aulatitijaangat iluaniituniklu naunaitunik atuqtakharnik atuqtakharniklu taima aulatitijukhat.

"havaakhami tukhiut" naunaijautaa iqaijangnikkut havaaq tamna Ikajuqtip tukhiut havaklutik, aulaluni, ihuaqharlugu, unguvarlugu, nalunairlugu uvaluuniin ahiagut tigumiarlugit, uvaluuniin iqaijarnikkut hulidjutit tapkua havagviup tukhiutit havalirlutik uvaluuniin havaktaulutik, havaktakhat uvaluuniin hulidjutit iluani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, kihimi tunijaujut uvani Titiraqhimajumi 12, Titiraqhimajuq 12.11.1 haffumani Nunavunmi, Nunataarutaanut *Angirutaa*, kihimi ilaungitut hananikkut, auladjutinun uvaluuniin ihuaqhainikkut igluqpaup uvaluuniin iluaniitut kivgaqtuutunik, haamlani, tapkua piqangitut avatiinun hulaqutinik hilataani haamlat uvalu ilaungituq akiligiqhimagut iqakut haamlanin, angijut tutquumaviit ukhuit, havaktauhimajut nungulaitumik uvaluuniin imakkut auladjutit uvaluuniin qujaginaq havagvikjuat hulidjutait.

"Thuaqtumik" naunaijautaa inuk uvaluuniin timiquiti, ilaujut kanatami, aviktungniit uvaluuniin aviktuqhimajut ministat, havagviit uvaluuniin timiquitilgit, haamlat uvaluuniin tikkuqaqtauhimajut Inuit katimajiit, tapkua tukhiqtut havaklugit havaakhat.

"inungnut atiliurniq" imaatut ittuq atiliurniq Titiqqanik munarijaujut Katimajiinginnitpiinarialeqihimajurlu inungnut qaritaujakkut pulaarvinganik ilaliutihimajurlu, mikitqiaq, iluani ittuq titiraqhimajut uumani s. 202 unalu, pigiaqagumi, s. 230 uumannga *NuPPAA*. Inuit atiliurniq piinarialik NIRB-kunnit qaritaujakkut pulaarvinganit: www.nirb.ca.

"Inungnut Tuhaqtidjutikhat Naunaitkutait" tukiqaqtuq tamaita naunaitkutikhat, Titiqqat naunaitkutillu tunijauhimajut Havaqatigiiktut Katimajiit Katimadjutainit ilaujut ilangit Inungnut Tuhaqtidjutikhat, imaalu ilaujut uqarnirmut titiraqhimajullu tujuutauhimajut tuhaqtitautitlugit tuhaqtipkaidjutikhat imaalu Qun'ngiaqtitaujut. Ilaujaangat talvani Nunalaani Tuhaajukharnik Titiraq, tamna naunairutikhangit, Iniqhimajut Titiqat naunaitkutitlu pigiaqaqtun iniqhimajunik titirangnik talvanga Katimajiinin taima

tunijaugumik ukuninga Malikhautikharnik tunijaujukhatlu Katimajiinun taima Katimajiinun umikhimatinanik talvani Inungnut Tuhaqtidjutikhat Titiraqhimajut talvuuna Malikhautikharni 135-137.

"*Maligaliurnikkut Atanniqtuidjutit*" tukiqaqtuq ministaujuq—aallalu ajuittiaqhimajuq imaaluuniit ajuittiaqhimajuq havagviujuq pigumitku tukhiunmik ilaujamingnik NIRB-kut havaktaunianni atani s. 197 uvani *NuPPAA*—, havagvik timiujuluuniin, haamlatkut uvaluuniin aalat inuit timiit munaqhiut tunihilutik laisinik, laisimik uvaluuniin aalat angirutikkut pijakhat hapkunanga uvaluuniin ataani aalat Maligat Maligaliurvigjuami uvaluuniin aviktuqhimajumi maligat haffumunga havaakhamun aulalirlutik.

3. Hapkunani Maliktakhani, Katimajiingit piqaqtuq angijunik taininngit "pittaaqtuq hanauganik" unaluuniit naunaiqtaa aadlaittuq hapkununga Maliktakhat Katimajiingillu Katimadjutait. Una uuktuutigillaklugu "Titiraq" atuqtaujuq naunaittiaqtumik taininnga avalittumik naunaiqhimajuq hapkunani Maliktakhat, unalu "Katimadjutait" naunaitkutat tahapkuanginnait qanuriliurutingit Katimadjutait naunaiqhimajuq hapkunani Maliktakhangit.

Uuktuutit hapkununga Maligakhanun

4. Hapkuat Maliktakhat pidjutiqaqtut uumunnga Katimadjutait pijakhait NIRB-kunnit ataani:
 - (a) tamna *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, Nakataa 12 Ilanga 4: Ihivriudjutikhangit Havaakhangit Tukhidjutikhangit;
 - (b) tamna *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, Nakataa 12 Ilanga 5: Ihivriurninnga Havauhikhamut Tukhiutingit;
 - (c) (inmikkut naunaijautini uvalu anginiit ihuaqhaqtaunikkut tukhiutit) Katimajiit ihumagiffaaqhugit maligakhat uvalu qanuginiit atuqtaujut Havaakhanun Naunaitkutit ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* Ilanga 8: Aturuminariakhanik Pidjutiqaqtunik Naunaitkutikhat; unalu
 - (d) Ilanga 3, 4 unalu 5 uvani *NuPPAA*.

5. Hapkua Maliktakhat pilimaitut Maniliurnirmun havaktaujut ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, Titiraqhimajuq 12, Ilangani 6: Ihivriurlugu Kanatap Avatimut Naunaijainiq Katimajiit unalu ss. 160-162 uvani *NuPPAA*, kihimi hapkua Maliktakhat atuliqtauhimajut atuqtaujut Maliktakhatigut Maliktakhat kavamatuqatkut avatiinun ihivriurutit katimajiit tikkuaqtauhimajut ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa uvalu (pijariaqaqat) NuPPAA*.

Kangiqhidjutit

6. Malikhugit *Nunavunmi Nunataarutaanut, Angirutaa NuPPAA* unalu hivitujuq uuktuut hivunikhaliurutait nunamittutuqat maligaliqijikkut imaalu ihuaqtumik, Katimajiit ihuarijait hapkuat Maliktakhat pidjataujianginik, qajangnaqtumik imaalu ihuaqtumik ihumagijakhanik tamainnik Aullaninganut ihuaqtumik Katimajiit.

Hakugingnia Tuniuqhaijami Aadlatqiinikluuniit Katimajiit Maliqajakhangit Maliktakhangit

7. Qakunguraangat Aulanikkut Katimadjutait, humi ihumagijaujut inungnun piumajaitigut uvalu ihuaqtumik pijakhat, Katimajiit igitaujaaqtut, uvaluuniin aalatqiinik Maligakhanik, qujaginaq Katimajiit Pitqujaujut, Havauhikhatigut Maliktakhat uvaluuniin aalat Maliktakhat tunijaujut Katimajiin.
8. Katimajiit ihuaqhaikpata umigvikhainik uvaluuniin aalat kiklikhait ataani Maligakhani, Katimajiit Pitqujaujut, Atugahatigut Atugahat uvaluuniin aalat maliktakhat, Katimajiit pihimalugit ihumamikkut hivumuurlutik uvaluuniin nikhiurlugit qujaginaq kiklikhait uvaluuniin kiklikhait pijakhat qanuriniitigut, uvalu taimailuqtaaqtut Katimajiit inmikkut piumanikkut uvaluuniin kiudjutigiblugit apiqhuutit uvaluuniin pigiaqtitinikkut qujaginaq Ilaujunin. Katimajiingit ihumaginiaqtait aadlamik nirigiamiluuniit qakugu, apirigumi hivumuuriami pigumiluuniit pigumitku umigvikhanganik naunaipkaininngaluuniit piluqhimajuq Katimajiinginnit qaangiutikpat.
9. Kituni Katimadjutainni humi Katimajiit tunihijut uvaluuniin aalauniaqtut Maligakhanik, Katimajiit Pitqujaujut, Atugahatigut maliktakhat uvaluuniin aalat maliktakhat, Katimajiit ilituripkangniaqtait tamaita Ilaujut uvalu inungnun

qilamik aalanguqtiqqat. Tamna naunaitkutaq tunijauniaqtuq taimaa, Katimajiingit ihumagijangit, nakuutqiamik naunaiqtaa qanurittaakhaanik, ihariagijangit inmingnik maligaliqinikkut unalu qanurittaakhaanik ihuaqtumik naunaittumiklu.

Ihuirutaujut

10. Katimajiit ilitaqhijut taimaa iluaniittut hapkuat Maliktakhat ihuiguuutait, ihuangitpallu aturnaqtut iluaniittut *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa, NuPPAA* imaaluuniit kavamatuqatkut ukiuqtaqtumillu maliruagakhat ataniqtuqtuijut Katimajiit, aturniqaqtut maliganun iluaniittut maliqajakhangit. Imaalu, humi ihuiguuutiqaqtut qitqani hapkua Maliktakhat, naunaijaqhimajut maliktakhat tunijaujut uvani Katimajiit Maligahaini, uvaluuniin aalat maliktakhat uvalu kitunun Katimajiit Pitqujaujut uvaluuniin Atugahatigut Atugahat, kitut Katimajiit Pitqujaujut uvaluuniin Maliktakhat Atugahat hakugingniit. Humi ihuidjutaukpat qitqani Katimajiit Pitquidjutip uvalu Havauhikhatigut Atugahat, Katimajiit Pitqujaujut hakugingniit.

Pijumangittumut

11. Humi Ilaujut malingitkumigit hapkua Maliktakhat, Katimajiit Pitqujaujut, Atugahatigut Atugahat uvaluuniin aalat maliktakhat, Katimajiit pijaaqtut hapkununga:
 - (a) Nutqaqtitaujuq taimaaluuniit nutqaqtitaujuq taimaa Katimadjutait quviagigumiuk Ilaujuk malirualiqqat; unaluuniit
 - (b) Pilugit qujaginaq aalat atugahat Katimajiit ihumagijait uvalu ihuangnikkut havagiangini ihuaqtumik Aulajaangani Katimadjutait.
12. Piittuq Katimadjutait ihuangittuq ihuittumik pingmat ahinikluuniit ihuittumik pijuuq titirarmi.

ILANGA III: TUNILUGIT TITIQQAT KATIMAJIINUT

Titirahimajut Titiqqat Tunijauhimajut Katimajiinun

13. Katimajiit pijaaqtut, ihumamikkut, tugaaqhimajut tapkua Titiraqtakhat tujuqtaujut Katimajiinun tunijaujukhat aadjiliuqhimajuni titiqani, qaritaujakkut titiraqtakhat uvaluuniin tamangnik.

Iluaniitut, Tutquqtirinikkut uvalu Tujuutauhimajut Titiqqat Naunaitkutit

14. Kihimi pitqujaukpat Katimajiinin kitunun Katimajiit Pitquidjutini, Atugahatigut Maligakhat uvaluuniin aalat maligakhat atugahat, Titiqqat tujuqtaulutik Katimajiinun tujuqtaujaaqtut Katimajiinun imaa inmikkut tujuqtaulutik, titiraqarvikkut, qaritaujakkut tujuqtaulutik.
15. Titiqqat titiraqtauhimajut Katimajiinginnut ihumagijaujut tujuqtaujut pigumitku Katimajiinginnit, kihimi pigumitku umikkumi Katimajiingit havangnaqhigumi, taimaa Titiqqangit ihumagijaukpata titiraqtaujuq Katimajiinginnut uumani Katimajiingit aippaamut havaamut ublungani.
16. Katimajiingit ihariaginiaqtuq ilaujunit titirarumajut, pitqujaugumiluuniit Katimajiinginnit titirariami Titiqqanik pitillugu Pilihaaliqtunut tunigiami nakuujumik aadjikutaliuqhimajut (aadjikutaliuqhimajuq qaritaujakkutluuniit titiraq) tuniqhaininnganik Katimajiinginnut, aadlat Ilaujut Maniliurninnganut, ukununnga Nunallaani Ikajuqtingit ilaujullu inungnut.
17. Katimajiingit naunaipkaqtaaqtaait ilangit Titiqqat tunijaujukhaq Ilaujunut uumani Maniliurniq qanuqtut inuup tuniqhaininnganik, titiqqiqivikkut, qaritaujakkut tunijaunig unaluuniit pitqujaujuq Katimajiinginnit malikhugulu naunaipkainiq hulilukaarutinginnik hivullipqaamit ublumimut naunaiqhimajuq Katimajiinginnit.
18. Pijariaqaqat Katimajiinin, itquumajumik tunihiniq Titiqqanik tunijaujaaqtut titiqqanik tautungnaqtunik qaritaujakkut tujurnirmik uvalu tunijaulutik aalamin Ilaujunin, uvaluuniin qujaginaq ihuangnikkut pihimajut ihuaqtut Katimajiinun.

19. Katimajiit qingijaaqtut titiriami inungnun atiliurvingmi uvanilu/imaaluunniit ihumagiluni talvani Katimadjutait Titiqqani hamma:

- (a) Naunaitumik aulahimaanginaqtuq talvuuna Katimadjutait;
- (b) Tunijaujuq ihuangitumik, ihumaliqhitaqut uvaluuniin amirnaqtumik pidjutinik;
- (c) Humi piniarungnaqhijuq aaniqtiriami Katimajiinginnut unalu Katimadjutait, Ilaqut, nunallaangit inungilluunniit pijut titiriami titiqqanik inungnut piumajanganik Katimajiinginnut titirarniq ihumagiamiluunniit Titiqqanik; unaluunniit
- (d) Ihumagijaujuq Katimajiinginnit ihumaliuriami, qanuriliurninnganik aadlamikluunniit angirutinganik akhuraaluk hapkuat Maliktakhat, IS unaluunniit EIS Maliktakhangit, Katimajiingit Pitqujaujuq, Qanuriliurutingit aadlalluunniit qanuriliurutingit naunaijainiq.

Katimajiit qingikpata tunihijumangitlutik Titiqqanik ataani uuma Maligahap, Katimajiit tunihinaqtut titiraqhimajumik tuhaqtidjutmik Katimajiit ihumaliugutait qingilugit tujuqtaulutik hapkununga Ilaqunun kitut tunihijut Titiqqanik.

Inungnut Atiliurvik

20. NIRB-kut piliurniaqtut pihimagiamilu inungnut atiliurniq piinariaaqhimajuq Qaritaqjakkut Pulaarvinganik ilaliutihimajuq, mikitqiaq, ihariagijaujuq titiqqat titiraqhimajut uumani akhuurutingit tuniqhaininnganik s. 202 unalu s. 230 (pijuminaqqan) *NuPPAA* .
21. Pidjutiqaqtut pijakhanun hiamitailinikkut uvaluuniin hiamitailinikkut iliturijauniaqtut hapkununga Ilaqunin Maligakhani 24 uvalu 25 uvalu kiklikhait uvani Maligahami 19, ilaliutihimajut mikiniqhamun pijakhat hunat titiraqhimajut uvani Maligakhani 20, NIRB-kut pihimaniaqtut qujanginaq Katimajiit Pitqujaujut, MaliktakhatIgut, uvaluuniin aalat Maliktakhat tunijaujut Katimajiin in titiraqhimajumik uvani inungnun atiliurnikkut.
22. Katimajiit tunijaaqtun Katimajiit Pitquidjutimik Qanuriliurutikhamikluunniit mikhaagut qanuraaluk, qujaginnani pidjutimi, iliurarniq Titiraq uvani inungnun atiliurutikhani

pidjutiqarniaqtuq ilitturipkaidjutimik Titiqqamik tamainnun Ilaujunun uvani Katimadjutaini.

23. Pijuq ihariagijanginnik hiamitiqtakhaungittunik hiamitiqtakhaungittunikluuniit uqaqtaunginnarialik Ilaujunit Maliktakhami 24mi 25milu kikliqarninngalu Maliktakhangani 19, NIRB-kut nivingarniaqtait tamaita pijut naunaitkutaq tunijaujuq Katimajiinginnut naunaijaitillugit havauhikhamut tukhiutinga, aadlalluuniit Katimadjutait, uumani inungnut atiliurniq.
24. Havaqatigiiktut ihuaqtumik titiraqhimagumik tamna Titiraq tunihikpat Katimajiinginnut iliuraqtakhaungitpat uumani inungnut atiliurniq tunngavinganik hiamitiqtailiniq hiamitiqtakhaungittumikluuniit ihumaaluutigijaujut, Ilaujut pittaqtuq, iniqtiqtinnagu Titiraq, titirlugu pigiaqtitauniq Katimajiinginnut apirijuq tamna Titiraq, tamaat ilangaluuniit, iliuraqtaulimaittuq uumani inungnut atiliurniq. Hiamitiqtailinikkut uvaluuniin hiamitiqtailinikkut ihumaaluutit naunaijaqhimajut hapkunanga Ilaujunin kinguani Titiraq nivingaqtaukpata uvani inungnun atiliurviani, Ilaujut pigiaqtitiniaqtut Katimajiinun apiqhilutik tapkua Titiqqat, tamaat uvaluuniin ilangani, unguvaqtauluni hapkunanga inungnun atiliurnikkut, maliktakhat pigiaqtitaujukhat Katimajiinun, kitut Maliktakhat 45-51atuqtaqtuq pigiaqtidjutinun ihuaqtumik hiamitailinikkut uvaluuniin hiamitailinikkut tunijaujut ataani uuma Maligahap. Ilaujut pigiaqtitijut ataani uuma Maligahap ilaujukhat:

(a) Tamainnut Titiqqanut:

- i. Naunaijautaa hiamitiqtailinikkut uvaluuniin hiamitailinikkut piumajaitigut ilaujut Titiqamun;
- ii. Naittut uqaqhimajut mikhaagun ihumagijaujut huuq Titiraq iliuraqtaujukhaungituq uvani inungnun atiliurnikkut uvaluuniin unguvaqtaujukhaungitut hapkunanga inungnun atiliurutin, ilaujut naunaijarlugit qujaginaq kitut ajuqhautit tapkua pidjutiqaqtut Hapkunanga Titiqqanin nivingaqtajut uvaluuniin aulahimangitut pijaangnirmun inungnun atiliurnikkut; unalu

- iii. Naunaitkutaq taimaa Ilaujut qiniqhiajuq nuipkaqtailigiami piiqtaugiamiluuniit tamainnut ilagijanganikluuniit Titiqqamut.
- (b) Titiqqamut titirangittuq Katimajiinginnut, naittuq uqaqtakhangit naunaiqtaa, tamainnut hiamitiqtaulimaitturlu, qanurittaakhaanik Titiqqaq Ilaujunit tukhiutingit titirariami; unalu
- (c) Titiqqamut iliuraqtaujuq uumani inungnut atiliurniq, naittuq uqaqtakhangit naunaiqtaa Titiraq Ilaujunit uqaqtaminik piiqtaujukhaq inungnit atiliurniq.
25. Katimajiit pijaaqtut, ihumagilugit pigiaqtitauhimajut ataani Maligahani 24, aituutit uvaluuniin qingilugit pigiarut qujaginaq taidjutait ihumagijaujut ihuaqtut qanuriniitigut, uvalu uqauntiniaqtait Ilaujut mikhaagun Katimajiit ihumaliurutainun. Ihumagijaukpat ihariagijaujuq iliurariami Katimajiingit ihumaliuqtamingnik, NIRB tunittaaqtuq ihuaqtumik Katimajiingit Pitqujaujumik aadlamikluuniit naunaijainirmut naunaijainiq pijuuq kikliqarninnganik iliuraininnganik piiqtauninngaluuniit titiraq inungnut atiliurnirmut.

Inungnun Atiliurnikkut Pijaarnikkut Ilitturipkainikkullu Tukhirutit

26. Titiqqat nivingajut uumani inungnut atiliurvingani piinarialeqihimajut inungnut uumangga NIRB-kut qaritaujakkut pulaarvinganit: nirb.ca. Kitut Ilaujut titirarumajut titiqqanik qaritaujakkut, pigiami naunaipkaidjutimik piinarialeqininngalu ihuaqtumut Titiqqat nivingajut uumani inungnut atiliurniq, unalu/unaluuniit naunaipkainiq nivingajut Titiqqanik uumani inungnut atiliurniq atiliunginnarialik maniliqinirmut NIRB-kut atiliurnirmut qanuriliurutinga unaluuniit piinarialeqihimajuq apirigiami NIRB-kunnut. Kihimi Katimajiit ihumaliurumik tapkua apiqhuutit ihuaqtut, ihuangitut uvaluuniin havaktaungitut nakuujumik, Katimajiit havangniaqtut atugahanik pijakhanik tunihijaangani pijaarnirmik uvaluuniin tunihijaangani tuhaqtidjutmik apiqhuutauluni.

ILANGA IV: TITIRAQTAKHAQ HAVAAKHAP-KITUNUT MALIKTAKHAT

27. Katimajiit Pitquidjutit uvalu Qanuriliurutikhata Maligakhat tunijaujaaqtut tunihijaangani havaakhanun-kitunun atugahat pittiaqhugit Katimajiit havauhiit hapkua:

- (a) Ihivriudjutikhangit talvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* Nakataa 12, Ilangani 4 unalu ss. 86-98 uvani *NuPPAA*;
 - (b) Ihivriurninnga titiraqhimajumi uumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* Titiraqhimaninnga 12, Ilangani 5 uvanilu ss. 99-110 uumanna *NUPPAA*;
 - (c) Havaakhangit munagidjutikharnik talvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, Nakataa 12, Ilangani 7 unalu s. 135 uvani *NuPPAA* ; unalu
 - (d) Ihumagiffaarninnga Havauhikhamut Naunaitkutaririniq atuqtauvaktunut qanurittaakhainganinginnullu titiraqhimajumi *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, Nakataa 12, Ilanga 8 unalu s. 112-114 umani *NuPPAA*
28. Katimajiit tunijaaqtullu aallangajunik Katimajiit Pitquidjutinik maliktakhaniklu Qanuriliurutikhanik mikhaagun aallanun qanurittuni havaktaujukhaungittunun turaangajuni Katimadjutait.
29. Tunijaukpat, Katimajiit ihuaqhaqtaaqtaait Katimajiit Pitquidjutit uvaluuniin Maligakhatigut Atugahat pijariaqaqata.
30. Katimajiit Pitquidjutinik uvaluuniin Atugakhanik atuqtaaktut uvaluuniin aalatqiingniarunaqhijut, pijakhaqaqat, qujaginaq iluaniitut Maliktakhat Maliktakhainut, Katimajiit Maligakhait uvaluuniin titiraqtakhat kitut tunijauniaqtut qakugunguraangat.

Katimajiit Pitquidjutit

31. Katimajiit Pitquidjutit tunijaulajuq Katimajiit Ikhivautalik imaaluuniit katimaqatigilugit Katimajiit imaaluuniit Katimajiit qakuguliqaak talvani Katimajiita naunaijaidjutaani havaktakhami uuktuutikhami ataani Titiraqhimajuq 12 uvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* imaaluuniit Ilangani 3 uvani *NuPPAA* imaaluuniit aallat Aullananganut, imaalu tunihiniaqtut naunaijattiaqhimajunik maliktakhanik pidjutiqaqtunik anginikhanik, havauhikhat havauhiillu ilaujut Katimadjutait ikajurlugit Katimajiit uvaluuniin Katimajiit

ihumaliugutait auladjutait. Kikliqangitumik, Katimajiit Pitqujaujut tunihiniaqtut atugahanik pittiarlugit hapkua:

- (a) Qanuriniga Qanurinigalu Katimadjutait (ngit) aturiaqaqtut ikajuriagani Katimajiit Katimajulu ihumaliurniginik ihumagivlugit havaat atulirumajainik;
- (b) Ihuaqhijutait, anginiit, iluaniitut uvalu qakugu Katimajiit uniudjutikkut pijakhait tunihijaangini Katimajiit pijakhait ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu NuPPAA*;
- (c) Taima Katimadjutait (ngit) aulatitiniaqtun tamaat Katimajiit Katimajiitluuniit;
- (d) Havauhiit uvalu anginiqhait tutqikhautait hapkua NIRB-kut Katimadjutait hapkununga Nunavunmi Upalungaijaiijut Katimajiit, Min'nguiqhiviit Kanatami uvalu/uvaluuniin Nunavunmi Imaliqijiit Katimajiit;
- (e) Ihuaqharnigit, inigijaujut pivikhaqarnigilu Katimadjutait;
- (f) Tamna piqaqtukhaq/tukhiqtaujut ilaujukharnik (ilitariauhimajunik Ikajuqtiujut, qaritaujaliqidjutikharnik ajuittiaqhimajunik, Maligaliqinikkut Atangujaujukharnik, Nunalaani Ilaujukharnik, tigumidjutiqaqtunik Inuit Qaujimajatuqangit, Nunalaani Qaujimajangit unalu Nunaqaqqaqhimajunik Qaujimajangit, hunavalungniklu) talvuuna katimadjutikharnik, ilaujutlu Katimajiit atuqtakharnik talvuuna tuniniaqtun upautijukharnik ilaujaangat Katimadjutait naunaijagiikhimajut talvani Malikhautikharni 68-70;
- (g) Katimajiit pinahuagutait pihimalugit ajuittiaqhimajut titiraqhimajut ataani Maligakhani 71 unalu 72, ilaujut ihuaqharlugit naunaijautait pihimanikkut, ilaujut ihumagijaujut, anginiit, ajuinirit uvalu atuqhimajait ajuittiaqhimajut, tunijaujaaqtut uvalu ilaulutik ajuittiarnikkut uvani Katimadjutini;
- (h) Qanurittaakhaanik qanuraaluklu nunallaani ilaupkainiq hulilukaarutingit pijait Katimajiinginnit;
- (i) Qujaginaq kitut atugahat ilaujut tuhaqtitinikkut ilaunikkut Katimadjutini;
- (j) Najugannut pulaarniq najuganginnut, ihumagijanganik NIRB-kunnut, hunavaluit ihumaaluutigijaujut Katimalirumik;
- (k) Tunijauhimaniat pigiaqtidjutit titiraqhimajut ataani Maligakhani 45 - 51;

- (l) Havaklugit anginiit uvalu iluaniitut Hapkua Katimajiit Titiraqhimajut Katimadjutait (imaa Inungnun Tuhaqtitinikkut Naunaitkutit) ihumagijaujukhat Katimajiinin atungniitigut ihumaliurnikkut hakugingniit; unalu
- (m) Katimajiit ihumaliugutait umingnirmun tamaita ilangaluuniin Tuhaqtipkaidjutit inungnun ataani Maligakhanun 133 unalu 134.

Malikhugit Qanuriliurutingit

32. Ilaliutihimajut haffumunga Pijaunikkut Atugahanun tunijaujut pittiaqhugu Munagidjutikkut Pinahuagutit, tunijaujut ataani Maligakhani 141 unalu 142, Maliktakhatigut Atugahat tunijaujaaqtut hapkunanga Katimajiinin Atangujamin uvaluuniin tikkuqaqtauhimajut qujaginaq atuqtilugu Katimajiit ihivgiugutait havaktakhap tukhiutaa ataani Titiraqhimajumi 12 haffumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa*, uvalu Ilangani 3 haffumani *NuPPAA* uvaluuniin aalat Aulaniq, uvalu tunihilutik hivumut atugahanik kitunun qanuginiitigut uvaluuniin titirqiqinikkut pidjutit havaktaujut atuqtilugu Katimajiit ihivgiugutait havaakhat tukhiutait uvaluuniin aalat Auladjutait. Kikliqaqhimaitumik iluaniitunik haffumunga Atugahatigut Atugahat, Atugahatigut Atugahat tunihijaaqtut kangiqhidjutinik mikhaagun:
- (a) qanuq Katimadjutait pihimajut hulaqutiniaqtut nunallaanun ihuaqhaqtaulutik havaktaulutiklu;
 - (b) nalliakkut uvalu/uvaluuniin qanuq Katimajiit tuniqhaijaaqtut tuhaqtidjutinik Katimadjutait, ilaujut ilituridjutit Katimadjutait pidjuttaujut hulaqutiniaqtut nunallaanun;
 - (c) qanuq tamaita Ilaujut, ilaujut piumajut ilaujut inungnun, tunihijaaqtut uqagahamingnik Katimajiinun tamaini qanuriniini Katimajiit Katimadjutaini, ilaujut iluaniitut ajungnaqtutigut ihivriurutit uqagaujut uvalu kinguliit titiraqhimajut tujuqtaujut;
 - (d) naliinik imaalu/imaaluuniit qanuqtut Ilaujun pijariaqarunaqhijut tujurlugit Titiqqat Katimajiinut, aallat Ilaujunit imaalu inungnut hivuani imaalu ilihagtutlugit Katimadjutait;

- (e) Titiqqat, ilaujut havaakhat tukhiutit, EIS uvaluuniin IS uvaluuniin ALRujaqtuutikkut ihivriurutit tujuqtaujuq iniqtaujuq uvalu malikhugit Katimajiit pijakhat, uvalu pingitkumik, naunaijarlugit ilaliutihimajut Kangiqhidjutit Apiqhuutit uvalu Titiqqat pijakhat Katimajiin uqautigijaangani ihuinikkut; unalu
- (f) qanuqTut Katimajiingit-pilluaqtuq Munariniq Pinahuarut, unaluuniit ilagijanganik Katimajiingit-pijuq Munariniq Pinahuarut havaktauniaqtuq.

ILANGA V: HAVAKTAKHANGIT KATIMAJIIT KATIMADJUTAIT

Kangiqhidjutit uvalu Uuktuutit Maligakhanun Pittiarnikkut Maniliurutinun

- 33. Uqaqtiliqtuiniq uvalu uuktuutit hapkua Maliktakhat pittiarlugit Katimadjutait piniaqtut, anginiqhait ihuaqtut angijumik uuktuutit hivunikhaliurutinun idjuhiitigut maligaliqijit uvalu ihuaqtumik, naunaijarlugit ihuangnikhait uvalu kangiqhidjutikkut uvalu imailiuniaqtut:
 - (a) Pipkarlugit, humi ihuaqqat, itiqtitauunikkut naunaijautit tapkua ihualimaitut ataani Maliktakhat naunaijautit; unalu
 - (b) Tunihilutit mikhaagun uvalu ihuarningit pitquhiit Inuit uqauihikkut tuhaqtidjutit uvalu ihumaliugutit.

Ajuqhautait Itquumajakhainut

- 34. Qujaginaq Ilaujut tunihijut kangiqhidjutinik uvalu Titiqqanik Aulanikkut, tunijaujut uqauihikkut uvaluuniin titiraqhimajumik titiraqtakhat, ajuqhautiqarniaqtut kangiqhipkarlugit ihuaqtut uvalu ihuaqtut kangiqhidjutit ikajuutikhat havaamingnun qaffitaalauniitigut pijaarnikkut.
- 35. Ihuilidjutaupkat, Katimajiit naunaijarniaqtait naunaitkutit tunijaujut uvalu naunaijainiaqtut naunaitkutinik piumajamingnik Katimajiin, uvalu tungavikhaa Katimajiinun piumajait.

Aturniqarningit, Tamajanut Ihuarningit Naunaitkutit

36. Havagiami Katimadjutainik, NIRB-kut naunairniaqtaa akhuurutaujuq ihuarningit tunijauluni kitunut naunaitkutanut Titiqqanullu tunijaujuq pigumitkuluuniit. Ihumagijaungituq tapkua nalunaqtuliqinikkut kangiqhidjutit, Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaat Ilihimajait uvaluuniin Nunaqaqaagtut Ilihimajait malikhugit angitqiat uvaluuniin ikitqiat ihuarningit pihimajut kangiqhidjutini tapkua kangiqhidjutit, pittiarinnikkut, nalunaqtuliqinikkut kangiqhidjutit, Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaat Ilihimajait uvaluuniin Nunaqaqaagtut Ilihimajait.
37. Ilaujuk pijumakpat qaritaujalidjutimik, nalunaqtuliqinikkut, nunajuami, pitquhikkut, Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaani Qaujihimanirnik, ukunaniluunniit Nunaqaqaqaqhimajuni Qaujihimanirnik ajuittunik imaalu/imaaluunniit atuqpakhimajamingnik tautukhimajumik ihumagijaujumik pidjutiqarluni "qun'ngiaqtitinikkut" ilitturipkaidjutinik, Katimajiit pitquijun Ilaujunin tujuriami naittumik qanuriliurutimik tautukhimajunik, ilaujullu ajuiqhimajakhanik, ihuaqtunik iliharnirnik imaalu/imaaluunniit havakpakhimaluni Katimajiinnun. Una kangiqhidjutikhaq titiraqhimajuq talvuuna tautuktunik titiraqtaujuqhaq talvunga Katimajiinun taima iluaniituaq aulajukharnik titiraqhimajunik tujuqtaujuqkarnik unaluuniit, titiragiigumi ikajuutikharnik tautuktunik tautuktaujuqkarnik talvani Inungnut Tuhaqtidjutikhat, titiraqtaujuqhaq taima 15 ubluni taima aulatinanik Inungnut Tuhaqtidjutikhat
38. Taimaitkaluaqtilugu maliruagahaq Maligahamun 37, Katimajiit hivuliuniaqtut Ilaujunun pilutik ilaliutihimajunik atugahanik pijaangini ajuittiaqhimajut tautuktut uvani Inungnut Tuhaqtitinirmun.
39. Maliklugit Maliktakhat 37 unalu 38 pijariaqangitut Iningnikhanun uvaluuniin aalat tigumidjutiqaqtut Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaat Ilihimanikkut uvaluuniin Nunaqaqaagtut Ilihimajatik uqautigilugit ilihimajatik Katimajiinun.
40. Kihimi ilaungituq titiraqhimajuq uvani Maligahami 42, Katimajiit ihumagijakhait tamaita kangiqhidjutit, Titiqqat uvalu naunaitkutit tunijaujut uvaluuniin pijaukpat ilaujumin kitunun Katimadjutait uvaluuniin Uuktuutinun tapkua ihumaliugutaujut Katimajiinun "hunat" uvalu "ihuaqtut". Naunaijariami taimaa naunaitkutut, Titiqqat naunaiqtangilluuniit

"hunat", Katimajiingit ihumaginiaqtait taimaa qanurittaakhaanik tamna naunaitkutut, Titiqqat naunaiqtaillu qiniqhiajut piliuriami ihariagijaujut ikajuutauluniluuniit Katimajiinginnut ihumagijamingnik ihumaaluutigijaujut pijuq ihuaqtumut naunaijainnanganut uvaluuniit Katimadjutait. Ihumaliuriami taimaa itquumaninngit ihariagijaujuq ikajuutaugumiluuniit, Katimajiingit ihariaginiaqtut nanminirijait ajuittiaqtut maniqqami. Naunaijariami taimaa naunaitkutut naunaitkutangilluuniit "ihuaqtut", Katimajiingit ihumaginiaqtait taimaa pitqujaujuq hunavaluit naunaiqtuq piiqtaugumiluuniit itquumajumik ihumaaluutigijaujuq pimmariktumik pijuq ihuaqtuq naunaijainiq Unaluuniit Katimadjutait.

41. Katimajiit ihumagijaukpata kangiqhidjutit, Titiqqat uvaluuniin itquumadjutit ihuaqtumik ilaujut kitunun naunaijautinun uvaluuniin Aulalirlutik uvalu angirlugit hunat tutqurlugit uvani Inungnun Atiliurnikkut uvalu/uvaluuniin ilaunikkut uvani Inungnun Tuhaqtitinikkut Naunaitkutini, Katimajiit angiqtaut hunat pidjutiqangitut kingulingmik katimajiinin tapkua kangiqhidjutit, Titiqqat uvaluuniin itquumadjutit ihumagijauniaqtut Katimajiinin hunat uvalu ihuaqtut ilaujut kitunun naunaijainiq Piluniluuniit naunaitkutut, Titiqqat naunaitkutangilluuniit naunairniaqtait kitut qanurittaakhaanik ihumaaluutigijaujut.
42. Katimajiit ihumaliurumik tapkua kitut kangiqhidjutit, Titiqqat uvaluuniin naunaijautit tamajat uvalu ihuaqtut titiraqhimajut ataani Maligahani 40, Katimajiit ilaulimaitut kangiqhidjutinik, Titiqqat uvaluuniin naunaitkutit tujuqtaukpata inungnun atiliurnikkut, uvalu ihumagilugit Katimajiit ihumaliuqtilugit, Katimajiit iniqtiqata akiit hunat Katimajiinun ihumaliugutinun-piliuqhimajut imaa:
 - (a) Qajangnautit ihuangitut Katimajiit, qujaginaq Ilaujut uvaluuniin inuk;
 - (b) Piniarungnaqhiuq iqhitaqtaq ihuaqtumik itquumaninngaluuniit Katimajiingit havaanga;
 - (c) Piniarungnaqhijuq tamajat naluqhidjutauniaqtun ihumagijaujuni, ihuittunik, iqqakunik ikaarnikhanik nutqaqtinniaqhimanikkulluunniit Katimajiit itquumajunik-naunaijarnikkut havagutinik; unaluuniit
 - (d) Aupajaaqtuq uvaluuniin atuffaaqhugit hunat.

Inuit Qaujimajatuqangit, Nunalaani Qaujimajangit Nunaqaqqaqhimajunun Qaujimajangit

43. Katimajiit akhuuqhaniaqtait tujuutikhat, ihumagilugit uuktuutikhallu ihuaqtunik Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaani Qaujimajatuqangit imaalu Nunaqaqqaqhimajut Qaujimajainnik, ilaujut uqauhikkut ilitquhiinnik, qujaginnanik qanurinningit Katimapkaidjutainnik.
44. Katimajiit ihuaqhaittaqtut tuhaalutik inirnikhaanit imaaluuniit tigumidjutiqaqtunit ihuaqtunik Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaani Qaujimajainnik imaaluuniit Nunaqaqqaqhimajut Qaujimajainnik qakuguliqaak hivuani, katimatitlugit imaaluuniit Katimalirumik Katimajiit ihumagijait ihuaqtunik.

Pigiaqtitaujukhat

45. Pikpat hivuani, uvaluniit atuqtitlugu Katimadjutait pijaqaqtitni ihumaliurutit, Katimajiit Aturiaqaqtitni, Atuqhimani Aturahuaquni uvaluniit ahii niruarnit maliguaqujauni tapkunanga Katimajit, Piqataujut pipkalaqtat pitjutauninut Tapkuat Katimajit titiraqtitlugit pigiaqtitni tapkuat Katimajit.
46. Ihumagijaujukhaq, pigiaqtitihimajuq titiraqtauhimajut Ilaujunin hivuani uqauhikkut ilaujut Haffumunga Aulanianun (Inungnut Tuhaqtidjutit) pijukhat:
- (a) Titiraqtaulutit titirarlugillu 28 ubluni hivuani aullaqtiqtinagu Inungnut Tuhaqtidjutikhat ilangat Uumani Katimadjutait;
 - (b) Ilaujuk titirarumagumik pigiaqtidjutikhamik ikitqijaanik 28 ubluni hivuani aullaqtiqtinagu Inungnut Tuhaqtidjutikhat ilangat uumani Katimapkaidjutit, pigiaqtitijut ihuaqhaijukhat naunaiqhigumik pidjutigiplugu kinguvaktitaujut titirarlutik imaalu takupkaijukhat huuq pigiaqtidjutikhat angiqtaujukhat Katimajiinnit tujuutauhimajut qilamik, ihumagilugit pidjutaujut maliqajakhangit imaalu ihumagilugit ihuaqtumik ilaujut;
 - (c) Naittumik naunaijaqhimajut ihumaliugutit, Katimajiit Pitqujaujut, Maligakhat Atugahait uvaluuniin aalat Katimajiit atugahait qiniqtaujut uvalu nunat kitut pigiaqtitauhimajut;

- (d) Ilaulugit qujaginaq Titiqqat Ilaujut tunihijumajut ikajuutikhanik pigiaqtitinikkut;
 - (e) Ilaulugit naunaitumik uvalu ihuaqtumik uqaqhimajunik kangiqhidjutinik ihuaqtunik Katimajiinun ihumagijainun pigiaqtitinikkut; unalu
 - (f) Pijariaqaqat, uvalu pidjutigilugit qujaginaq kiklikhait uqautiginikkut, ilaujut hiamitailinikkut uvaluuniin hiamitailinikkut uqaqtauhimajunik, tunihilutik Katimajiinun kangiqhidjutinik mikhaagun qujaginaq angirutit ilaujut pigiaqtitinikkut tikitpata qitqani Ilaujut tunihiniq pigiaqtitinikkut, aalat Ilaujut haffumunga Katimadjutainut, Nunallaani Kivgaqtuqtit, ilaujut inungnun uvaluuniin qujaginaq aalat ihuaqtut inuit, kuapaliisit, katimajiit uvaluuniin ataniudjutit.
47. Pigiaqtitihimajuq titiraqtauhimajut hivunirmi uqauhikkut hanaqidjutikharnik talvani Aulajukharnik Katimadjutait, tamna Katimajiit tuniniaqtun allanik Ilaujunik nunalaanilu pidjutikharnik kiujaangat pigiaqtitijukharnik titirakkut kiudjutikharnik Katimajiinun talvuuna 14 ublurni malikhautiplugu Ilaujut pihimajainik pigiaqtitinikkut, talvuunaluuniit hivunirmi Katimajiit pigiaqtitiniaqtun.
48. Kiudjutit tutquqhimajut ataani Maligahami 47 pihimajukhaq:
- (a) Titiraqtukhauguvn;
 - (b) Naittumik uqarlugu havaaq kiudjutinun Ilaujunun pittiarlugit hapkua:
 - i. ihumaliurutimik, Katimajiit Pitquidjuti, Pinikkut Atugahat uvaluuniin aalat maligakhat qiniqtaujut;
 - ii. pihimajut pigiaqtitinikkut; unalu
 - iii. qujaginaq Titiqqat tunijaujut ikajuutikhat Pigiaqtitijunun;
 - (c) Ilaulugit qujaginaq Titiqqat kiudjutinun Ilaujunin tunijumaguvin kiudjutinun pigiaqtitauhimajunun Titiqqanunluuniin tutquumajut ikajuutikhat pigiaqtitinirmun;
 - (d) Ilauqatiqarluni naunaitumik uvalu ihuaqtumik uqaqhimajunik kangiqhidjutinik kiudjutinun Ilaujunun ihumagijaat ihuaqtut Katimajiinun ihumagijainun pigiaqtitinikkut; unalu

- (e) Pijariaqaqat, uvalu pidjutigilugit qujaginaq kiklikhait uqautiginikkut, ilaujut hiamitailinikkut uvaluuniin hiamitiqtukhaungitut uqaqhimajut, tunihilutik Katimajiinun kangiqhidjutinik mikhaagun qujaginaq angirutit ihuaqtut pigiaqtitinikkut tikiqata qitqani Ilaujut tunihijut pigiaqtitinirmik, aalat Ilaujut haffumunga Katimadjutainun, Nunallaani Kivgaqtuqtit, ilaujut inungnun uvaluuniin qujaginaq inungmun, kuapaliisinun, katimajiinun uvaluuniin ataniudjutinun.
49. Ilaliutihimajut titiraqhimajunun pigiaqtitauhimajumun ataani Maligahap 45 uvaluuniin kiudjutikkut ataani Maligahami 47 Katimajiit, Katimajiit hivuliqhuqtaaqtaait Ilaujut tujuqhugit pigiaqtitauhimajut uvaluuniin kiudjutigiblugit tunihilutik aadjiliuqhimajumik aalanun Ilaujunun imaa inmikkut tujuqtaulutik, titiraqarvikkut uvaluuniin qaritaujakkut tujuqtaulutik.
50. Ilaujuk qaritijumagumik pigiaqtitijukhamik talvuuna uqaqhikkut ilaupluni talvani Aulaniaqtunik (imaatun Inungnun Tuhaqtidjutikhat) Katimajiit pigiaqaqtun, ihumaliurutikharnik, pigiaqtitiniaqtun pigiaqtitinikkut, pigiaqtitiniaqtunlu Ilaujunik tunijaangat naunairutikharnik piqaqtukhat talvuuna Malikhautikharni 46 kiudjutikharniklu Ilaujunik tunijaangat naunairutikharnik piqaqtukhat talvuuna Malikhautikharnik 48 talvuuna Katimatilunik.
51. Katimajiit igiinariaqaqtait qanikkut pigiaqtitauhimajuq malikhugu uqamitigut pitqujanginnik Katimajiit tunijaujut katimatillugit unalu/unaluuniit tunijaugumi Katimajiinnit talvannga titirarluni.

Ilihaqtamingnut naunaitkutit

52. Katimajiit pijaaqtut, ihumamikkut uvalu Katimajiit hulidjutainun, nipiliuqhimalutik titiraqhimajunik qanikkut ilaujut Katimadjutainut. Nipiliuqhimajut pihimakpata hapkununga Katimajiinun iluani naunaitkutikkut pidjutit, Katimajiit nipiliulimaitut nipiliuqhimajunik piinarialgit inungnun atiliurvingni.
53. Katimajiingit piinarialik, ihumaliuqtamingnik, talvunga titiraqhimajut ilihaqtamingnut naunaitkutit uumannga uqaqtakhangit ilagijangit Katimadjutait upalungaijaqtaujuhaq.
54. Katimajiingit piliurniaqtuq kingulliqaamik titiraqhimajumik ilihaqtamingnut naunaitkutit upalungaijaqhimajuq pitqujaujuq Katimajiinginnit titiraqhimajumi Maliktakhangani 53 piinarialik uumani inungnut atiliurniq ihuaqtumik iniqtirumi uqaqtakhangit ilagijangit Katimadjutait.

Titiraqhimajut Katimadjutait

55. Pidjutiqaqtut kitunun atugahanun mikhaanun anginiitigut uvalu iluaniitut hapkua Katimajiit Titiraqhimajut Katimadjutait (imaa Inungnun Tuhaqtitinikkut Naunaitkutit) ihumagijauniaqtut Katimajiinin atungniitigut ihumaliugutinun hakugingniit tunijaujut havaakhanun tukhiutit tapkua tunijaujaaqtut ataani Maligakhani 31, tamaini, Katimajiit Naunaitkutaitigut Katimadjutit ilaujut:
- (a) Titiraqhimajut uvalu uqauhikkut tujuqtaujut tunijaujut Katimajiinun hapkunanga Ikajuqtimin tamaini Katimajiit ihivgiugutait havaktakhap tukhiutait uvaluuniin aalat Havaguiqtut, ilaujut havaakhat tukhiutit uvalu iniqtiqhimaitut uvalu kinguliit Hulaqutit Uqaqhimajut, Ilaliutihimajut Hulaqutinun Uqaqhimajut, kiudjutit ajungnaqtutigut ihivgiungnikkut uqagaujut uvalu Kangiqhidjutikkut Apiqhuutit, kiudjutit kinguliit titiraqhimajut tujuqtaujut, ihivriurutit uvaluuniin aalat kangiqhidjutit upalungaijaqtauhimajut pingahuujunin ilaujunin kihimi pidjutiqaqtut Haffumunga Ajuqhaqtumin, pigiaqtitihimajuq, uqaqtijukharnik ingilrutikharnik, Qun'ngiaqtitaujut umiktirutikharniklu titiraqhimajunik tunijauhimajut talvuuna Katimadjutait;

- (b) Titiraqhimajut uvalu uqauhikkut tujuqtaujuut tunijaujuut Katimajiinun imaa Iltarijaujuut Ikajuqtiujutkunun, ilaujuut ajungnaqtutigit ihivgiungnikkut uqaqtaujuut, Kangiqhidjutikkut Apiqhuutit, kinguliq titiraqhimajut tujuqtaujuut, ihivgiungnikkut uvaluuniin aalat kangiqhidjutit upalungaijaqtauhimajut pingahuujunin ilaujunin kihimi ihagiagijait hapkunanga Intervenor, pigiaqtitinikkut, qungiaqtitinikkut tamajat, Takujaujukhat uvalu umiktingnikkut naunaitkutit tunijaujuut Katimatitlugit;
- (c) Titiraqhimajut uvalu uqauhikkut tujuqtaujuut tunijaujuut Katimajiinun hapkunanga Nunallaani Kivgaqtuqtinin ilaujuut apiqhuutit, uqaqtaujuut uvalu umiktigitit uqaqtaujuut tunijaujuut Katimatitlugit;
- (d) Titiraqhimajut uvalu uqautaunikkut tujuqtaujuut tunijaujuut Katimajiinun ilaujunin inungnin uvaluuniin Ilaujumajut Kuapaliisit uvaluuniin Katimajiit, ilaujuut apiqhuutit uvalu uqaqtaujuut tunijaujuut Katimatitlugit;
- (e) EIS uvaluuniin IS Maligahait tunijaujuut Katimajiinin ataniudjutigitigit Ikajuqtip ihivgiugutait havaakhat tukhiutait;
- (f) Katimajiit Pitqujaujuut, Pijaunikkut Atugahat uvaluuniin aalat maligakhat tunijaujuut Katimajiinin titiraqhimajumik uvaluuniin uqarnikkut titiraqtakhat tamaini Katimadjutini; unalu
- (g) Titiraqhimajut iniqtiqhimajait ilihagtainnut naunaitkutit unipkaqpakkavit ilangat Katimadjutait Katimajiit pitqujiut upalungaijaqtaujuukhat ataani Maliktakhami 53.

Uqauhingit Katimadjutait

56. NIRB-kut piniaqtut havagvinga Kanataup ilitarijaujuut uqauhingit ihariagijaujuq ihuaqtumit maligalirinirmut maligamullu. Unalu, Pitillugu Katimajiingit ihuaqhainiaqtut uqaqtiliqtuigiarmi unalu/unaluuniit numiktirniq havaat Inuktitut aadlalluuniit uqauhingit ihumagijaujuq ihariagijaujuq Katimajiinginnit.

Translation

57. Katimajiit pitquittaqtut Katimaqatigiiktunut ihuaqhailutik numiktirinirmik naunaitkutikhanik titiqqaniklu Inuktitut imaaluuniit aallanut uqauhirnik pijariaqarumik Katimajiinit.

Tuhaqtidjutit Katimadjutait

58. Pijariaqaqat ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* unalu *NuPPAA*, imaalu maliqaplugit pitqujauhimajut ihuaqtumik, Katimajiit tunihiniaqtut ihuaqtunik inungnut tuhaqtitaujukhanik Katimadjutainik Taffumunga Ajuitpiaqtut, Havaqatigiiktut, imaalu inungnut titiraqtakhaq pitqujauhimajunik maliruagakhanut pitqujauhimajunik imaalu pitqujauhimajunik ilaudjutikhanik Katimajiit Katimalirutaani.
59. Qujaginaq hulidjutini, kihimi pitqujaujut Katimajiit Pitquidjutini, Katimajiit tunihiniaqtut tuhaqtidjutinik Katimadjutinun hapkununga Ajuittiaqhimajut uvalu havaktakhatigut tukhiutit tujuqtaujut imaa:
- (a) 25nik ublunik katimatinagit, tuhaalutik pigiaqtitinikkut, uvaluuniin aalat hivuani-hiudjarluktautinagit;
 - (b) 60 ubluni katimaliqtinnaq; unalu
 - (c) 60 ubluni hivuani Inungnun Tuhaqtipkaidjutit.
60. Mikiniqharmik, Katimajiit Tuhaqtidjutaa Inungnun Tuhaqtidjutikhat uvaluuniin aalat Katimadjutit atuqtaujut hulaqutiniaqtut nunallaanun ilauniaqtut hapkua kangiqhidjutit:
- (a) Pidjutiqaqtut pidjutaqut Aulaniinut Katimadjutait;
 - (b) Ublua, ikaarnia, humi uvalu qanurinia haffuma Aulania haffuma Aulanianun Katimadjutait;
 - (c) Pijakhat piujumun ilaujunun inungnun ilaulutik uvani Aulagutinikkut, ilaujut qujaginaq atugahat pijakhat/ikaarniit kiklikhait Ilaujunun ilitagijaujumajut imaa Ilitarijauhimajumik Ikajuqtimik uvani Aulajunun uvaluuniin tujugumablutik titiraqhimajumik hunanik ihumagijaujukhat Katimajiinun atuqtilugu Auladjutaani Katimadjutait;
 - (d) Atuqtakharnik talvuuna qanuq naunairutikhangit talvuuna Katimajiit ihivriudjutikharfik Havaakhangit tukhiqtauhimajut allanikluuniit Aulajukharfik Katimadjutait pigiaqaqtun; unalu
 - (e) Qujaginaq aalat kangiqhidjutit Katimajiit ihumagijait ihuaqtut havauhiinun haffuma Katimadjutait.

Tuhaqtipkainikkut Ilauniq Katimajiinni Katimadjutait

61. Ilaungituq Katimadjutikharnik ilauqaqtunik uqaqtauvakhimajunik Titiiqqanik taima Katimajiit ihumaliuqhimajut talvuuna Malikhautikharnik 24 nivingaqtaulimaitun talvani nunalaani titiiqidjutiliqijunik talvuuna hiamitiqtukhaungitunik hiamitiqtukhaungitunikluuniit ihumagijaujunik, unaluuniit Nunalaani Tuhaajukharnik umikhimaliqtuq inungnun tamaat, ilanganiluuniit ataani Maliktakharni 133, tamna Katimajiit Katimadjutikhangit angmaumaniaqtun tuhaqtitihimaaqtunik ilaujukharnik.
62. Katimajiit tunigiaqaqtun naunaitumik Katimajiit Atuqtakharnik, Malikhautikhangit Atuqtakharnik allanikluuniit atuqtakharnik malikhautikharnik naunaijaijaangat qanuriliurutikhangit taima aulaniaqtun tuhaqtitihimaaqtunik ilaujukharnik naunaijaijaangat tuhaqtitihimaaqtunik ilaujukharnik kiklivikhaqangituq pidjutikharnik pigiaqaqtuniklu ilaujunik ilaujukharnik tamaat talvani Katimadjutikharnik ulapiqutaungitunlu, ajungnautiqaqtitilimaiturlu Katimajiingit pigiaqaqtun upautijaangat hivunikhangit talvani Katimadjutainik. Atungitkumik tuhaqtitinikkut ilaujut maligiangini Katimajiit qanuginiit uvalu atugahat pidjutiqarniaqtut Katimajiit taimaaqtilugit tuhaqtitinikkut pijaangniq.

Pittailiniq Nipiliurnikkut, Taiguffaarnikkut Nallautikkuuffaqhutik imaaluuniit Tuhapkakhugit Katimajiit Katimadjutait

63. Kihimi Katimajiit tunihikpata titiraqhimajumik angirunmik, Katimajiit pittailidjutaukpata kinamun piksasiunik, nipiliurlutik, titiraqhimajunik, titiraqhimajunik uvaluuniin piksasiunik, qujanginaq, piksanik, piksasiunik uvaluuniin nipiliuqhimajumik Katimajiit Katimadjutainun, (ilaujut, kikliqanginikkut, nipiliuqhimajumik uvaluuniin piksasiunik nigidjutinik uvaluuniin atadjutinik tunijaujut unghiktumun pijaangnirmun Katimadjutainun).
64. Kihimi Katimajiit uqaqqat titiraqhimajumik angirunmik pijaukpat hivuani, kinali upautijuq atuqtilugu katimatilugit Katimadjutit Katimadjutaini uvaluuniin tunijaujut pijaangnirmun piksasiunik/nipiliungnikkut uvaluuniin atadjutit Katimajiinun Katimadjutinun maliktaujut pittailidjutikkut uvani Maligahani 63. Katimajiingit pilaarutiqaqtuq angirutinganut

kinamut ihuinaaqtuq Maliktaqhaq 63, unalu, kikliqaqhimaittumik, katimalutik upautijut Uumani Maniliurnirmut, nutqaqtitaupjurluuniit piinariaaqininnga inuugiami nirigiami atajurluuniit Katimadjutait.

Iltarijaujumik Ikajuqtingit

65. Katimajiingit piniaqtut, apirihimaittumik, pipkaidjutijuq tamaat iltarijaujumik Ikajuqtiujuq Tikkuqaqtauhimajut Inuit Timiqutigijangit tamaitalu Angiqtaujut Timiqutigijangit.
66. Uuktuutikhaq titiraqhimajumik Iluanit Titirarvikhanut Titiraqhimajumik Katimajiinut ikaarniinni naunaiqtauhimajut uvani Tuhaqtitaudjutaani Katimapkaijut imaalu titiraqtaqhaq tunijauhimajut Katimajiinut. Mikiniqharmik, uuktuutit iltarijaujumik Hapumminikkut qanurinninga piqaqtukhaq hapkuninnga:
- (a) Naittut naittumik qanuriniit uuktuqtup piumajaitigut uvani Katimadjutait;
 - (b) Ihuangnikkut naunaitkutit naunaiqahimajut qanuriniit uvalu anginiit uuktuqtup pihimajut ilaunirit, ilaujut uuktuqtup piniaqqat titiraqhimajumik tujungniq uvalu/uvaluuniin tautuknaqtup uvani Katimadjutait havaktaujut hulaqutijut nunallaanun, uuktuqtup kivgaqtuqtauluni uqaudjimin uvaluuniin kivgaqtuqtumin, uvalu uqauhiq kitut uuktuqtup tuhaajaujumakpat; unalu
 - (c) Uqarvikhat naunaitkutait uuktuqtup, ilaujut atia, najugaa, hivajautaa nampaa imaalu, hailikpat, kajumiktukkut nampaa imaalu qaritaujakkut titirarvia imaalu, pijukhaukpat, uqarvikhat naunaitkutait angiqtauhimajunut kivgaqtuijunut.
67. Pijaukpat iltarijauhimajumik hatumiarnikkut uuktuutit ataani Maligahami 66, Katimajiit pijaaqtut attauhingmik amigaitunikluuniin hapkua:
- (a) Tukhirlutik aallanik naunaitkutikhanik uuktuqtumit;
 - (b) Qaitqulugit uqaqujaujut hatumiarnikkut uuktuutit hapkunanga Ikajuqtunin uvalu/uvaluuniin atuqtaujunun Ikajuqtiujukhat;

- (c) Taimaaqtillugu ilaupkainiq uuktuutinga titirarluni uqarlugulu uuktuqtuq pijuuq tunngavinganut Katimajiinginnut qin'ngijuq tunigiami uuktuqtup tukhiutinga; unalu/unaluuniit
- (d) angirutigilugu hatumiarnikkut uuktuutit titirarnikkut, uvalu uqautilugit uuktuqtut uvalu tamaita Ilaujut tapkua Katimajiit angirutigijait hatumiagutit. Katimajiit unniutiniaqtaillu uuktuqtuq tikittukhamik ublukhainnik havaktakhaniklu pitqujauhimaunuk aturutiqaqtun ukununga ilitarijauhimaunun Ikajuqtinun pidjutilgillu tukliinnun qanuriliurutikhanik Katimajiinni qaujiharutaani havaktakhami tukhirutimi.

Kaitqujaudjutaa

68. Kituni qanurinningani Katimanirmi, Katimajiit uvani inmikkut niruarnikkut, tukhiqtauqpatluunniit Ilaujumin, ihumaliuqtuq inungmik/Ilaujuni naunaitkutiqaqtn Titiqqanikluunniit ihuaqtunik tamajaniklu Katimajiinnun, taimaalu ilitturipkaidjutit Titiqqallu hamma:

- (a) Tunijaulimaitut qujaginaq aalanin ilaujunin uvani Katimadjutainik; unalu
- (b) tunijaulimaitun Katimajiinun inungmin/Ilaujunun kangiqhidjutinik uvaluuniin Titiqqanik upautitqujaungitumik,

Katimajiit tunihijaaqtut upautitqujaudjutait (titiraqhimajut hapkunanga Katimajiit Ikhivautalik) taphumunga inuk/Ilaujuq pijakhaqaqtuq tunihilutik kangiqhidjutinik uvaluuniin Titiqqanik Katimajiinun.

69. Upautitqujaudjutait tunijauniaqtut titiqqami pijariaqaqtut ataani pijaaqtut inungnun apiqhuutinun Maliganun uvalu Maliktakhat Apiqhuijit, uvalu pijukhat, tamaini pidjutini, naunaitumik naunaijarlugit:

- (a) Pidjutait Katimajiit qiniqhiajut kangiqhidjutinik uvaluuniin Titiqqanik inungnin/Ilaujunin;
- (b) Inuk/Ilaujuq kinamun qaitqujaumun pitqujaujuq;

- (c) Kangiqhidjutit mikhaagun qanuq Katimajiit pijariaqaqtut inuk/Ilaujuq kimut qaitquinirmun pitqujaujuq tunihijaangani kangiqhidjutinik uvaluuniin Titiqqanik; unalu
 - (d) Upautitqujaudjutaa pijariaqaqqat inuk/Ilaujuq kina upautitqujaudjutaa katimatinnaq Katimajiita katimatinnaq Katimadjutaanit, upautitqujaudjutaa tunihiniaqtuq naunaijattiaqhimajunik ubluanik, ubluqhiutikkut humiitpallu takunnaqhikpata akikhainniklu akiliqtaujukhat Katimajinit ikajuqtukhat takujaami inungmit/Ilaujunut.
70. Katimajiingit ikajurniaqtaa katimaniq uumunnga inuk/Ilaujuq kinamut pitqujaujuq malikhugu ihuaqtuq maliktakhat havaamut, piqaqturlu hivumuuqtuq naunaijkaidjut pipkaidjutigiami inuk/Ilaujut ihuaqtumik upalungaijariami ihariagijaujuq naunaitkutaq Titiqqaniklu tingmigiamilu Katimanirmut taimaa inuup katimagumik ihariagijaujuq.

Katimajiit Pijaunikkut Ajuittiaqhimajut

71. Katimajiingit ilauttaaqtuq ajuittiaqtut tunigiami naunaitkutaq ihuaqtuq ihumaaluutigijaujunut uqaqtaujuq kituni Katimadjutainut. Katimajiingit pinahuarninnga pihimagiami ajuittiaqtumik, kinaujaakhaanik ajuittiaqtumit, kitullu naunaitkutat pijait ajuittiaqtumit, naunaijkaqtauniaqtuq tamainnut ilaujunut qilaminnuuq ihuaqqat taimaa Katimajiingit naunaijaqtuq ihariagijaujuq ilaugiami ajuittiaqtumik.
72. Katimajiit ilaukpata ajuittiaqhimajumik, Katimajiit tunihiniaqtut Katimajiit Pitquidjutinik tapkua ilaujut kangiqhidjutit naunaijaqhimajut ajuittiaqhimajut munagidjutait uvalu ilaunirit Katimajiinun Katimadjutainun imaatun:
- (a) Taimaa ajuittiaqtuq titirarniaqtuq titiraqhimajumik tunijakhamik, taimaatullu, niriuktaujuq naunaijkainiq uumunga ajuittiaqtuq titiraqhimajuuq tujuutaa;
 - (b) Taimaatun ilaujut Katimadjutini pivikhaqaqqat tujuriami tujuutinik kiudjutikkut uumunga ajungittuni titiraqhimajumik tujuutinun niriuktaujullu ublukhainnik tujuriami kiudjutikkut tunijaujukhanik ; unalu
 - (c) Ajuittiagiikhimajuuq ilaugumik talvani uqauhikkut hanaqidjutikharnik talvani Katimadjutaini, ilaujut apiqutitlu ajuittiagiikhimajunik allanik ilaujunik,

unalu/unaluuniit pigiaqaqtun apikutikharnik allanin ilaujunik talvani
Katimadjutigijainik Katimajiingitlu.

**Ihuaqhaqtauhimajut Katimaqatigiplugit Katimadjutait Pidjutigilugit
Aanniaqtailinirmun, Qajangnautikkut aalaluuniin Maligakhanun
Maligakhhat**

73. Katimajiit ihumaliurumik tapkua qanuriniit pijaaqata, Katimajiit ihuaqhaijaaqtut katimalutik Katimaplutik ihumagijaukpata pijakhaqaqat hapkununga:
- (a) Tamaqtailiniq aanniaqtailinikkut aanniaqtailinikkullu tamainnun ilaujunun hulaqutijauniarungnaqhijullu nunallaanun; unalu
 - (b) Pilugit aanniaqtailinirmun, qajangnautikkut uvaluuniin aalat maligatigut pitqujaujut uvaluuniin atugahat tapkua pijaaqtut upautilutik Katimadjutainun.
74. Taimaittut ihuaqhaqtauhimajut ilauniarunaqhijut, kihimi kigliqangittut aturiaqarumik inuum atimajakhait qajagidjutikhhat ingilrutait, hanaqilutik aanniaqtailinikkut naunaijailutik, ikiglinahuarlugit amigaitilangit ilaujut imaalu ilaujut inungnut upautittaaktut upautilutik Katimapkailutik, katiqhilutik ilaujumaqunin inuup naunaitkutait aktuqtauhimajut aanniaqtumut naunaiqtaujukhanik pidjutiqaqtunik, taimaalu. Pijariaqaqat, Katimajiit ihuaqhaqtaaqtaait upautilutik Katimalutik Havagiamingnik "hybrid Katimadjutit" ilaupkarlugit Katimajiit atadjutait upautilutik katimadjutit nipiliurlutik uvaluuniin piksasiumik attautinun unghiktunun ilaujunun, tuhaqtitinikkut uvaluuniin inungnut uvalu/uvaluuniin qitqani najugait humi ilaujut katimajaaqtut ilaulutik Katimadjutini.
75. Katimajiingit ihumaliurumi ihuaqhaininngit titiraqhimajumi Maliktakhangani 73 ihariagijaujuq, Katimajiingit akhuurniaqtut tunigiami hivumuuqtumik titiraqhimajumik naunaitkutamik ihuaqhaqhimainnnganik; kihimi, qilamiurutaukpat ihuaqhainiq ihariagijaujuq katimatillugit Katimaliqtinngit, Katimajiingit tunilimaittut hivunirmi naunaitkutamik tuniniaqturlu naunaitkutamik ihuaqhaininnga titiraqhimainnngani (t) Katimajiingit ihumagijauq ihuaqtumik qanurittaakhaanik.

Ilauniq Hivajautikkut/Katimalutik Katimaqatigiplugit uvaluuniin Hybrid Katimadjutaini

76. Taimaali Katimajiit ikajuqtaaqut ihuangnikkut apiqhuutit ilaujunun ilaulutik hivajautikkut/videoconferencemik upautilimaiqata katimatilugit upautilutik Katimatilugit uvaluuniin katimapkainikkut pijariaqarumik ataani Maligakhani 73-75Piqaqtuq angijumik ajungnaqtunik uvalu ihuaqtunik kiklikhanik hapkununga qanuginiitigut ilaunikkut, uvalu Katimajiit pidjutiqalimaitut tapkua aulajumik hivajautikkut/tiviikkut katimadjutit ilaulutik piinagialgit tamaini pidjutauni. Katimajiit ihumaliurumik hivajautikkut/katimanikkut katimadjutit pijaarnirit ihuangitpata uvaluuniin ihuiguuutiginiaqtaait pijaarnirit tamaita ilaujut uvalu Katimajiit ilaulutik tamaat uvalu ihuaqtumik Katimadjutini, Katimajiit pijaaqtut, Katimajiit Pitquidjutinun, ikilijuumiqtut apiqhuutit ilaujunin ilaujumajut hivajautikkut/tiviikkut katimadjutini uvalu pijariaqatut upautilutik Katimadjutini.
77. Ilaujut nigikuhimajut namagijaangat hivajautikkut/tiviikkut ilauhimaqtunik talvuuna aulaniaqtunik Katimadjutikharnik uqautijakhait Katimajiit hivunirmi tukhiqtauhimajut ilihimajukhatlu taima, Taimaali Katimajiit pipkaikpata upautinikkut, hivajautikkut/katimanikkut pijaangini qujaginaq katimatilugit, Katimajiit aulahimaarniaqtut Katimalutik ilaungilutik hivajautikkut/katimanikkut katimadjutit titiraqhimajut uvani Maligakhani 78 unalu 79.

Aulahimaqtumik Katimadjutait Pingitpagit Ilaujut

78. Talvani, titiraqhimajuq uvani Maliktakhani 58 unalu 60, Katimajiit malikhugu ilitturipkaidjutinik pitqujahimajunik uvani *Nunavut Nunataarutaanut Angirutaa, NuPPAA* imaaluunniit turaangajumik Katimajiit Pitquidjutimi uumaniluunniit Maliktakhani Hivulliurutimi tunihimajuq ilitturipkaidjutimik Katimanirmi Ilaujullu ilaungittuq uvani Aullaqtirnikkut titiraqhimajumik tujuutini ilauhimangillutikluunniit talvani Qanikkut pidjutimi, Katimajiit aulahimaaqtaqtun Aulapkaqtitaunikkut Katimadjutait, pingitkaluaqhuni ilaungittaami ilaujunin.
79. Kihimi piqangitkumi Ilaujunit atuqtaungitkumi Katimajiinginnit, ilaungitkumik Uqamikkut ilanganik Aulajukharnik pijaangat ilitugidjutikharnik ikaaknitigun,

najugakharnik atuqtakharniklu talvani Aulajukharnik, malikhautikharnik ilitugidjutikharnik atuqtakharnik talvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa, NuPPAA* unaluuniit naunaitumik Katimajiit Atuqtakharnik Pigiaqaqtunikluuniit Atuqtakharnik, taima aulatitiniaqtuq angirutikharnik taima Ilaujunik hunavalungnik hanaqidjutikhangit talvani hanaqidjutikharni, angirutit, pitqujaujut uvaluuniin ihuaqhaidjutit pidjutauput hapkunanga Aulanikkut.

Nutqarvikhait

80. Malikhugit pitqujauhimajut nunamittutuqat maligaliqijikkut imaalu ihuaqtumik, Katimajiit pittaaqtut, inmikkut uuktuutikhamingnik imaaluuniit pigiaqtitauhimajumik Havaqatigiiktut, nutqaqhimalutik Maliqajakhangit hapkuat Katimajiit ihumagijait ihuaqtut. Maliktakhatigut atuqtaujut pigiaqtitauhimajut Katimajiinun, kitut Maligahait 45-51atugahat pigiaqtitinirmun nutqaqtilugu Aulaniq Katimadjutait titiraqhimajuq ataani uuma Maligahap.

Apiqhuutit Maligatigut uvaluuniin Nunaqaqaqtut

81. Katimajiit tunijaaqtaa apiqhuutimik maliganik nunagijaujunikluunniit pidjutiqaqtunik atanniqtuidjutimingnun, havaktakhainnun hulidjutainnunlu ataani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* uvanilu *NuPPAA* ukununga Nunavunmi Apiqhuivingmun tunijauhimajunun ataani taapkununga pidjutini.
82. Apiqhuutiqaqqat maligatigut nunagijaujumullu uqaqtauqpat, Katimajiit ihumaliuqtaaqtuq nutqaqtittitutik aulapkaqtitauluniluunniit Katimanirmi, ilangaluunniit talvani, Taimaatun Katimajiit ihumaliuqqata ihuarijaujumik qanuriliurutikhanik.

Manngit Ilauqatauhimajut uvani Katimadjutait

83. Ministap pitqukpat, Katimajiit maniliqtuilimaitut Ikajuqtimik upalungaijarlugu havaakhap tukhiut uvaluuniin EIS uvaluuniin IS, uvaluuniin qujaginaq Ilaujut upalungaijarlugit

tujuqtaujuq uvaluuniin kiudjutikkut ilaujut Katimajiinun ihivgiugutait havaktakhap tukhiutaa uvaluuniin aalat Katimadjutait.

84. Kihiani Ministaujuq atuliqujaukpat, pidjutiqaqatlu manikhaakhanik havaami iniqhimajut Maliruani ilangani *NuPPAA* kikliqaqtuniklu manikhaakhanik ikajuutinik hivumut maliruakhami 85 tamainik akituningit atuqhimajut Ilaujunit ilauninginit Katimajinit Katimadjutait ilauniaqqut Ilaujumit.
85. Katimajiit tunihjaaqtut kikliqaqtunik maningmik ikajuutinik unguvarlugit akiit tingmidjutit uvalu hiniktarviit hapkununga Nunallaani Kivgaqtuqtit ilaujut uvani Katimadjutini, ilaujut ihuaqhailutik ikajuutinik hapkununga Nunallaani Kivgaqtuqtinun ilaujaangini Nunallaani Katimadjutit ilaujut hivuani Katimatinagit uvaluuniin Inungnun Tuhaqtitinikkut.

ILANGA VI: QANURITTUT KATIMAJIIT KATIMADJUTAIT

86. Katimajiit havaktait ikitut aalatqiit Katimadjutit tapkua ikajuutaujut Katimajiit ihumaliugutait auladjutait. Hapkuat Katimadjutinngit aadlangajut ihumagijuq qanuriliurutingit havaanga ilitarijaujumiklu.
87. Hivuliq pijutaujuq tamaita Katimanigit naunairiagani atuqtut hivuniqhijutit Makpiraaalu pijutiqaqtunik Katimajit ilituqharniginik havaami atulirumajaujuq ahiiniluniit Katimadjutait pipkagaujut Katimajinut. Pilluaqtaujuq tamainni Katimajiingit naunajaininnga havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Katimajiingit ihumaliurniq havaanga, Katimajiingit tuniniaqtuq ihuaqtumik naunajainiq pijuq talvannga pijakhangit, havaanga unalu aquiqturluni Qanuriliurutingit nakuutqiamik pijuq Katimajiinginnut ihumagijakhait uumannga ihumaaluutigijaujuq.

Naunajainiq Katimaniit

88. Hapkuat Katimadjutait ilitarijaungittut katimaniit pijait Katimajiinginnit havaktinginnit nunallaani (iluani hilataanilu Nunavut) ilitarijaujuq Katimajiinginnit ajuqhaqtitaujuq havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Katimadjutainik.

89. Hapkua Katimadjutait havaktauhimajut pijaangini Katimajiit pijaangini uqagahanik hapkunanga Ikajuqtimin, Ikajuqtiujut, nunallaani ilaujut uvalu piumajut ilaujut inungnun mikhaagun anginiit Katimajiit Katimadjutaini, anginia tukhiqtaujuq havaakhap ilaujut ilait uvalu hulidjutit, titiraqhimajut havaakhani tukhiutit tujuqtaujuq hapkununga Nunavunmi Upalungaijaiinikkut Katimajiit ataani. 76 haffumani *NuPPAA* (ihuaqhaqtauhimajuq Katimajiinin), imaalu anginia Katimajiit ihivgiugutait tukhiqtaujuq havaakhap.
90. Katimajiit havaktiit katimapkaijut Katimadjutinun, uvalu kitunun katimadjutit uvalu havauhiit hapkununga Katimadjutinun titiraqhimajut kitunun Atugahatigut Maligakhani.
91. Malikhugit iniqtigutait Naunaijainikkut Katimadjutit, Katimajiit upalungaijangniaqtait uvalu titirlugit naittumik uniudjutit inungnun atiliungnikkut naittumik uqautaujut uvalu titiraqhimajut qujaginaq qanuriniit ihuaqhaidjutit anginiitigut Katimadjutinun, havaakhap uvalu anginiit ihivriurutit pijakhat Katimajiinin.

Nunallaani Ilitturipkainikkut Katimadjutit

92. Hapkuat Katimadjutait ilitarijaungittut katimaniit pijait Katimajiinginnit havaktinginnit nunallaani (iluani hilataanilu Nunavut) ilitarijaujuq Katimajiinginnit ajuqhaqtitaujuq havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Katimadjutainik.
93. Hapkua Katimadjutait havaktauhimajut pijaangini Katimajiit tunihijaangini kangiqhidjutinik nunallaanun, akhuuqhalugit inungnun ilauqatigiingnirit Katimajiinin Katimadjutait uvalu pilugit uqaqtaujuq nunallaanin ilaujunin uvalu piumajut ilaujut inungnun.
94. Katimajiit havaktiit katimapkaijut Katimadjutinun, uvalu kitunun katimadjutit uvalu havauhiit hapkununga Katimadjutinun titiraqhimajut kitunun Atugahatigut Maligakhani.
95. Malikhugit iniqtigutait kangiqhidjutikkut Katimadjutit, Katimajiit upalungaijangniaqtait uvalu titirlugit naittumik uniudjutit inungnun atiliungnikkut naittumik kangiqhidjutinik uqautaujut, uqaqtaujuq uvalu qujaginaq kinguani maliklugit pijakhat.

Havaakhangit-Kituni EIS unaluuniit IS Malikhautikhangit Ihivriudjutikharnik

96. Ilaupluni Naunaijainikkut Katimaniit, uvaluuniin ilikuuqtut Katimadjutaini, Katimajiit havaktiit havaklugit kangiqhidjutiqangitut katimadjutit nunallaani naunaijaqtauhimajut Katimajiinin hulaqutijut havaakhatigut tukhiutinik ihivgiurlugu uvalu pihimalugit uqaqtaujut iniqhimaitumik havaakhat-kitunun EIS uvaluuniin IS Maligahait upalungaijaqtauhimajut Katimajiinin.
97. Malikhugit qujaginaq ihuaqhaqtauhimajut haffumunga havaakhamun-kitunun EIS uvaluuniin IS Maligakhait pijakhat pidjutigilugit Katimadjutait havaktaujut ataani Maligahani 96, Katimajiit katimapkainiaqtut EIS uvaluuniin IS Maligahanik Katimaqjuarutit qiniqhialutik uqagahanik hapkunanga Ikajuqtimin uvalu piumajut ilaujut mikhaagun Iniqtiqhimaituq *havaakhat-kitunun EIS* uvaluuniin IS Maligalhait.
98. Ukua EIS uvaluuniin IS Maligakhait Katimaqjuagutit ikhivautaqqhutik uvalu katimapkaihlutik Katimajiinin havaktiinin uvalu pijaaqtut, ihumamikkut Katimajiit, havaktaulutik upautilutik nunallaami hulaqutijut havaakhatigut tukhiutinik uvaluuniin hivajautikkut/tiviikkut.
99. Talvannga EIS unaluuniit IS Maliktakhangit Katimaniq, naunaipkarlugu Katimajiingit ihumagijait qanuqtut ihumagijamiknik havauhikhamut-ihuaqtumik EIS unaluuniit IS Maliktakhangit tunijaujut katimatillugit, Katimajiingit tuniniaqtaa kingulliqpaaq havauhikhaq-pilluaqhimajut EIS unaluuniit IS Maliktakhangit uumunnga Ikajuqtiujuq unalu iniqtiirniaqtuq iniqtiqhimajumik EIS unaluuniit IS Maliktakhangit uumani Inungnut atiliurniq.

Qaritaujaliqinikkut Katimadjutit

100. Pijaukpat uvalu ihivgiugutait hapkua Ajuittiaqhimajut ajungnaqtutigut tunijaujut, imaatun Iniqtiqhimaituq EIS uvaluuniin IS, *Kinguliq* EIS uvaluuniin Iniqtiqhimaituq uvaluuniin *Kinguliq* EIS uvaluuniin IS Ilaliutihimajuq uvalu ilaujut ajungnaqtutigut ihivgiungnikkut uqaqtaujut hapkunani tunijaujunin hapkunanga Ikajuqtiujut uvaluuniin aalat piumajut ilaujut, Katimajiit katimapkainiaqtut ajungnaqtunik ajuittiaqhimajut (Qagitaujaliqinikkut

Katimadjutit). Pijutaujunik Nutauniqhanik Katimanigit ihivriuriagani, qanuraaluklu, ihuaqhijaagani atugaujut ajuqhaqtut ihumagijaujut hatqiqhimajut Katimajini ilituqharnigani havaami atulirumajaujuq tikkuahijaaganilu ilagiarutinik hivunihijutinik aturiaqaqtunik ihuaqhijaagani atugaujut ihumagijaujut.

101. Nutauniqhanik Katimaniq ikhivautaqauqtuq aulapkaqtaujuurlu Katimajinit havaktut pilaaqtutlu, ihumamiknik Katimajinit, upipkagaulaaqtut inungmi nunagijaujumi aktuqtaulaaqtuq havaamit atulirumajaujunit, upautiluniit qitqani inikhami ihuarniqhamik amigainiqhanik nutauniqhanik ajugitunit ilaujut Nutauniqhanik Katimanirmi hivajautikuluniit hivajautikut /katimanirmit.
102. Katimatilugit, Katimajiit havaktiit, katimaqatigilugit Ajuittiaqhimajut uvalu ilaujut uvani Ajungnaqtutigit Katimadjutini, titiraqtaaqtuq uqariijaqhimajut hapkunanga Ajuittiaqhimajut uvalu ilaubleugit ilaujut, tautuktuumijaarlugit uqautigilugit ajungnaqtutigit ajuqhautit pidjutaujut havaakhatigit tukhiutit, hapkunanga ajungnaqtutigit tujuqtaujuq haffuma Ajuiqhajup uvalu ilaujut uvalu/uvaluuniin uqautigilugit kangiqhidjutit ihuiniit qagitaujaliquinikkut kangiqhidjutit titiraqtauhimajut Hapkununga Katimajiit ublumimun.
103. Inirutaani, uvaluuniin malikhugit Qagitaujaliquinikkut Katimadjutit, Katimajiit ihivgiuqtaut uqariijaqtamiknik uvalu qakugungugaik titiraqhimajut iniqhimaituq titiraqhimajut uqariijaqtamiknik hapkununga Ajuittiaqhimajut uvalu tamaita ilaujut iniqitirlugit titiraqhimajut uqariijaqtamiknik. Kinguliq titiraqhimajut angirutinun ilaujut haffumunga Qagitaujaliquinikkut Katimadjutinun tunijaujaaqtut Katimajiinin titiraqhimajumik ilikuuqtumik titiraq uvaluuniin ilaliutihimajuq Katimajiinun Hivuani Katimatinagit Ihumaliurnikkut Uniudjutini.

Katimatinani

104. Aulapkariagani Katimajiit Inungnut Tuhaqtidjutikhat havauhirnik, Katimajiit pipkailaaqtut Hivuani Katimaquarnirmik Ikajuqtimik, Ikajuqtinik, Nunagijaujuni Kivgaqtuqtinik, ilaujuluniit inuit ilituqhariagani una, ilitarijaagani hivunihijutikhat Makpiraalu havaanik

atulirumajainik tuukhiutitik Katimajinit ublumimut, havaaq atulirumajaujuq hivumut aulavalialaaqtuq Inuknit Tuhaqtijutitik qanurinigani.

105. Ihumaliugutikkut Katimajiit, hivuani Katimaqjuarutit katimaniaqtut nunallaami hulaqutiginiaqtaat havaakhatigut tukhiut, hivajautikkut/katimanikkut uvaluuniin titiraqhimajumik. Kikliqangitumik, Katimatinagit ilaujut uqautaujut qujaginaq hapkua pidjutaugut:

- (a) Tamna Iltaridjutikhaq kituliqaak ajungnautiqagtunik talvani Ikajuqtiujup naunairutikharnik tunijauhimajut ublumimun (taimaitunik naunairutikharnik atuqtaungitun talvani Iniqtiqhimaituq Avatiliqinikkut Ajungnautiqagtunik *Uqagiikhimajut Ajungnautiqagtunik Uqagiikhimajut (EIS unaluuniit IS)*, *Kingulik EIS (FEIS)* uvaluuniin *IS (FIS)* uvaluuniin Iniqtiqhimaituq uvaluuniin *Kingulik EIS* uvaluuniin *IS* Ilaliutihimajuq) tapkua uqautaujukhat hapkunanga Kivgaqtuqtumin uvaluuniin ilaujunin ilaujut Katimajiin ihivgiugutait havaakhap tukhiutait hivuani havaktakhap tukhiutaa aulatinagu haffumunga Inungnut Tuhaqtidjutikhat havauhiit;
- (b) Niriuktaugut ublua tjugiangani ilaliutihimajut kangiqhidjutit pijakhat uqautigijaangani ihuangitut (imaa Uuktuutikkut nigiuktaugut ublua tjugiangani hapkua *FEIS* uvaluuniin *FIS* *FEIS* uvaluuniin *FIS* Addendum, nutaanguqtiqhimajuq ihivgiugutit/munaqhinikkut kangiqhidjutit uvaluuniin pijakhat ihuaqhaidjutikhat, munagidjutikkut uvalu munagidjutikkut upalungaijautit, taimaalu.);
- (c) Iltaridjutikhangit kituliqaak hanaqidjutikhangit atuguminaqtunikluuniit Naunairutingnik Tukhiqtauhimajut taima Akhurnaqtuq allanikuuniit ilaujukharnik piqaqtukhat ilituqhaijaangat hivunirmi, talvaniluuniit Nunalaani Tuhaajukharnik;
- (d) Taimaalu, ilaliutihimajut Titiqqat pijariaqaqtut ataani Maligahani 105(a) - (c) tunijaukpata, havaakhat tukhiutit aularutiniaqtut Inungnut Tuhaqtidjutikhat, uvalu piqangitkumik, naunaijaqhimajut qujaginaq ajuqhautit pittaililugit havaakhat tukhiutit aularutaanin Inungnut Tuhaqtidjutikhat;

(e) Tamna Havaakhaq tukhidjutikhaq aulatitigiaqaqtun Nunalaani Tuhaajukharnik, uqaqtauniaqtun ukuninga atuqtakharnik talvuuna Inungnun Tuhaqtidjutikhatigun:

- i. Ihuaqharlugit Inungnun Tuhaqtidjutikhat (inungmit, hivajautikkut-katimalutik/katimalutik katimaplutik imaaluuniit titirarlutik);
- ii. Ublua, ubluqhiutaa uvalu, pijaaqqat, humiinmangaat Inungnun Tuhaqtidjutikhat;
- iii. Tutqikhaqhimajut Inungnut Tuhaqtidjutikhat ilaujut, ilaujut Ikajuqtit, Angirutaujut Timiujut uvalu Ilitarijaujut Hingaijaqtut;
- iv. Ilitaridjutikharnik kituliqaak ilaujukharnik taima tukhiqtaujuqhat/ilaujukharnik talvani Inungnut Tuhaqtidjutikhat;
- v. Hivitunikhait tunidjutait Tuhaqtidjutit Inungnun Tuhaqtidjutit uvalu himauhirlugit Titiqqat hivuani Inungnut Tuhaqtidjutikhat;
- vi. Ihuaqhaqhugit ajuqhautit Inungnut Tuhaqtidjutikhat;
- vii. Malikhautikhangit malikhautiqarniaqtun talvani Inungnut Tuhaqtidjutikhat, ilaujutlu tukhiqtauhimajut ihuaqhaqtaujaangat ukuninga Malikhautikharnik;
- viii. Nipiliurutikhat ingilrutit pijakhat, uqauhikkut, uqaqtiliqtuinikkut, numiktirinikkut uvalu ilihagtamingnik iniqtiqhimajainik pijakhat; unalu
- ix. Kitutliqak ahii pitjutit ikajulat ayjikkikninut Inungnut Tuhaqtidjutikhat (aturni tapkuat aturni pingahut-uqauhit aturni, aturni takukhauni ikajurutit, hatqiqtitni qungiat simulations, ahiilu).

106. Katimaliqtinnagit Katimakjuarutaat katimagumik nunamingni pidjutiniagungnaqhijut havaakhamut tukhiutaanit, Katimajiit Ikhivautalik ikhivautalikluunniit (Katimajiit Katimaliqqata, Aulapkaiji, Aulapkaiji Nutauniqhanik Kivgaqtuidjutikhat uvaluuniit Angijukhiq Alrujaqtuqtuliginirmut Uqaudjiji), ikajuqtauplutik Katimajiit havaktingit,

ikhivautaujuq Hivuani Katimaliqtinnaqit. Hivuani Katimaliqtinnaqitit hivajauqtikkut, pisaliurutikkut katimatinnagit, Katimajiit Ikhivautalik tikkuaqhijut maliktakhainik Hivuani Katimajiingit Katimajut Katimajiit havaktingit..

107. Ihumagingillugu qanuriliurutinga Hivuani Katimaliqtinnaqit, aadlat Katimajiingit Ikhivautalik tikkuaqtaujuurluuniit, Katimajiingit unaluuniit Katimajiingit ilaujut ihumaliuqtut tutquumavinganut ilaungittut Hivuani Katimaliqtinnaqit.
108. Ilaupluni Hivuani-Hearing Katimanirmi, Katimajiit katimapkainiaqtut Nunallaani Katimajiit tuhaalutik ihumagijainik, apiqhuutinik uvalu ihumaaluutinik nunallaanun hulaqutiqangniaqtut havaakhamun tukhiunmun, uvalu una ilanga hivuani Katimaqjuarutit ataniudjutiaqtut Maliktakhatigut 110 - 112.
109. Kihimi pitqujaukpat Katimajiin, 30ni ubluni umigviani haffuma Hivuani Katimaqjuarutini, Katimajiit tunihiniaqtut hivuani Katimatinnagit Uniudjutini naittumik uqautigilugit qanuginiit katimatinnagit, uvalu pijaaqqat, Nunallaani Katimadjutit, uvalu tunihilutik atugahanik mikhaagun aipait atugahat Katimajiinun havauhiinun.

Nunalaani Katimadjutikhangit Katimavikhangit

110. Hivutunirmik nunalaani ilaulukaarnikkut talvani Katimajiit ihivriudjutikharnik Havaakhangit tukhiqtauhimajut allanikluuniit Auladjukharnik Katimadjutait, tamna Katimajiit aulatitigiaqatun Nunalaani Katimadjutikharnik talvuuna Katimajiit ihivriudjutikharnik, ilaujut talvuuna Katimaliqtinanik Katimajuarutikharnik Nunalaani Tuhaajukharnik atuqtakharnik talvani Katimajiit hanaqidjutikhangit.
111. Talvani Nunallaani Katimanirmi Katimadjutaani, Nunallaani Kivgaqtuqtit tamainnit pidjulaulajunit nunallaani tikkuaqtauhimajut ilaupkarlugit pidjutigiplugit nunallaamingni talvani Nunallaani Katimadjutikhanut Katimadjutaani, qaitqujauniaqtut katimalutik imaatut:
- (a) apiqhuutit ilaujunit, unalu Akhuraaluk unalu ilitarijaujumik Ikajuqtiujut pijut havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Qanuriliurutingit, ajuitaminik ihivriurnik

- uqaqtanginnik kituniklu ihumaaluutigijaujut pijut NIRB-kut havaanga ihivriuriami havauhikhaq tukhiutinga aadlalluuniit Katimadjutait;
- (b) uqarlugit inmi ihumagijait uvalu ihumagijait nunallaat pidjutiqaqtut pittiaqhugit havaakhat tukhiutit uvaluuniin aalat Auladjutait Katimadjutait; unalu
- (c) uqautigilugit qujaginaq kangiqhidjutit uvalu ihumagijait tapkua Nunallaat Kivgaqtuqtit ihumagijait ihuaqtut Katimajiinun naunaijaidjutait havaakhap tukhiutait uvaluuniin aalat Katimadjutait, ilaujut Inuit Qaujimajatuqangit, Nunaqaqaqtut Ilihimajait uvaluuniin aalat Nunallaat Ilihimajait.
112. Katimajiit pihimaniaqtut naittumik uqautinik, apiqhuutinik ihumagijainniklu tunijaujun uumannga Nunallaani Katimajiinnin talvani Nunallaani Katimanirmi. Kangiqhidjutit Titiqqallu tunijaujut hapkunanga Nunallaani Kivgaqtuqtinin, imaalu una naittuq, ilaujukhaq hapkununga Titiraqhimajut Katimadjutait ihumagijaujut Katimajiinun ihumaliuqtilugit.

Inungnun Tuhaqtidjutit Nunallaani

Katimavikhat unalu Naunaitkutikhaa

113. Inungnun Tuhaqtidjutikhat havaktauhimajut hulaqutiniaqtut nunallaanun nunallaanunluuniin, Katimajiit ihumaliurniaqtut najugait najugailuuniin Inungnun Tuhaqtidjutikhat ihumagijaujut hapkununga:
- (a) ihuangnikkut ilaujunun;
- (b) najugaa havaakhap tukhiut apiqhuutini;
- (c) akhuurutit inungnun ilituqhaidjutit uvalu ilauqatigiingnirit uvani Inungnun Tuhaqtidjutit;
- (d) hiniktarviit uvalu tingminikkut aulaviit nunallaami nunallaaniluuniin; unalu
- (e) ihuarninnga Katimajiinginnut, Nunallaani Ikajuqtingit, Ikajuqtiujuq aadlallu ilaujut.
114. Aallanguqtiqtau kpata katimavikhanik imaaluuniit ihuaqhaigumik, Katimajiit uukturniaqtut ihuaqhailutik Inungnut Tuhaqtidjutikhanut nakuutqijamik najugakhamik,

ihuarijaukpat tuhaqtitaujukhaq nunamingni nunallaaniluuniit, Tamna Ikajuqtiujuq imaalu aallat ilaujut.

Havauhiq

115. Kihimi pitqujaukpata Katimajiit, katimalutik Inungnun Tuhaqtidjutikhat havaktaujut nunallaami piqaqtukhat tamangnun, ajungnaqtutigut ilaujut ikitqiallu nunallaat ilaujut. Tamaita Katimajiit uvaluuniin Katimajiit ilaujut munaqhiut ihumaliugutinun ilaujut havaakhanun tukhiutit uvaluuniin aalat Katimadjutait ilauniaqtut tamainun ilaujunun Inungnun Tuhaqtitinikkut, uvalu kangiqhidjutinik tunijaujut tamangnin ilaujut Inungnun Tuhaqtitinikkut Naunaitkutit haffumunga Aulanirmun uvalu ihumagijaujukhat Katimajiinin uvaluuniin Katimajunin ihumaliuqtilugit.
116. Talvuuna qaritaujaliqidjutikharnik hanaqidjutikharnik uvani Nunalaani Tuhaajukharnik, tamna Ikajuqtiujuq tunihimaarniaqtuq naitumik titiraqhimajumik Havaakhangit tukhiqtauhimajut, qaritaujaliqidjutikharnik ihivriudjutikharnik naunairutingnik kiudjutikharniklu naunairutikharnik tukhiqtauhimajut qaritaujaliqidjutikharnik ihivriudjutikharnik uqaqtainik tunijauhimajut talvanga Ikajuqtiujuq ikajuutikharnik Havaakhangit tukhiqtauhimajut allanikluuniit Aulatitijukharnik, unalu Ikajuqtiujut tuniniaqtun naitumik qaritaujaliqidjutikharnik tunijaujukharnik pittiarutikharnik Havaakhangit tukhiqtauhimajut allanikluuniit Aulatitijukharnik Katimadjutait. Malikhugit katimadjutit attautinin Ilaujunin, aalat ilaujut, Katimajiit havaktiit, Katimajiit, Nunallaani Kivgaqtuqtit upautijut uvalu ilaujut inungnun akhuuqhajaujut apiqhurlugit apiqhuutit katimapkaijunun.
117. Tamna ilitagijaungituq hanaqidjutikhaq talvani Inungnun Tuhaajukharnik piqaqtun talvani Nunalaani Katimadjutikharnik Nunalaani Ilaujukharnik (aulatitihimajuq naunaijagiikhimajut talvani Malikhautikharnik 110 - 112) ilaujuniklu nunalaani, unalu Nunalaani Unugaikpan Katimadjutikharnik. Inungnun Unuami Katimaniq inungnun katimadjutit havaktauhimajut piumajamingnik inungnik iningnikhaniklu nunallaami kitut upautilimaitut Inungnun Tuhaqtitinirmun havangnaqtilugu ikaangniq iliturijaangini

havaakhap tukhiut uvaluuniin aalat Auladjutait uvalu tuhaqtitilutik inmi ihumagijait mikhaagun havaktakhap tukhiutait uvaluuniin aalat Katimadjutait ilitarijaungitut.

Pitqujahimajut Hulipkaidjutit Inungnut Tuhaqtidjutikhat

118. Kihimi pitqujaukpata Katimajiinin, hapkua titiraqhimajut pitqujaujut hulidjutit upautiblutik Inungnut Tuhaqtidjutikhat havaktaujut nunallaami:

- (a) Angmaqtirutikhaq qin'ngauti;
- (b) Angmaqtirutikkut uqautit Ikhivautamin, ilauniaqtuk pidjutikhaanik Inungnut Tuhaqtidjutikhat qanurittaakhaillu hunat ihumagijaujukhat Katimajiinin;
- (c) Naunaipkainiq Katimajiinginnut Ilaujut havaktingillu;
- (d) Iltaridjutikharnik ilitugipkaidjutikharniklu ilaujunik;
- (e) Naunaijailugit talvuuna ilaujukharnik Iningnikhat havaktakhangitlu talvani Tuhaajukharnik;
- (f) Iltarijauningat qujaginaq pigiaqtitihimajut uvaluuniin hunat;
- (g) Nutauniqhanik takuupkaijutinik Ajuruirutimi;
- (h) Apiqhuutit akhuurutinun ilaujunin, Katimajiit havaktiit uvalu Katimajiit;
- (i) Nutauniqhanik takupkaqtitaujut Angiqtuligijit Havagviinit Ikajuqtiriinitlu;
- (j) Apiqhuutigijaujut Angirutiqaqtunik Timiqutigijangit unalu Ikajuqtuijut aadlanit Angirutiqaqtunik Timiqutigijangit unalu Ikajuqtuijut, Ikajuqtuijuq, Katimajiingit havaktingit Katimajiingillu;
- (k) Katimapkaidjutait uvalu apiqhuutait hapkununga Ikajuqtip uvalu Ikajuqtuijut atuqtilugu kangiqhidjutiqaangitut Nunallaat Katimajiit uvalu Inungnut Unuami Katimadjutit;
- (l) Kinguliujuq umiktirutikharnik titiraqhimajunik talvanga Nunalaani Ilaujukharnik;
- (m) Kingulig umiktigutaa uqaqtait Angiqtaujunun Timiqutilgit, aalat Hingnaiqtit uvalu Kivgaqtuqtut;
- (n) Umiktirutikkut uqautiit Ikhivautamin; unalu
- (o) Umiktiginikkut Qin'ngauti.

Uqarniaqtait Naunaitkutikhat, Titiqqat, Naunaiqhimajut imaalu Qun'ngiaqtitaujut

119. Inuk tunihijuq ajungnaqtunik naunaitkutunik upautilitik Inungnun Tuhaqtidjutikhat piniaqtut ataani uqariijautini uvaluuniin naunaijaqhimajut, munarijaublutik inungmin angiqtauhimajumin maligatigut munarijaangini uqariijautit uvalu naunaijaqhimajut. Iningnikhat, tigumidjutiqaqtut Inuit Qaujimajatuqangit, Nunallaat Ilihimanikkut uvaluuniin Nunaqaqaaqtut Ilihimajait uvalu Nunallaani Kivgaqtuqtit pijariaqangitut inmi tujuriangini ataani uqariijautit uvaluuniin naunaijaqhimajut.
120. Tamna uqaqtakhangit naunaitkutanik, Titiqqat, naunaiqtaillu tautuktumik katimajutluuniit tautukhimajut katimalutik Inungnut Tuhaqtipkainiq kikliqarniaqtuq qanurittaakhaanik havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Katimadjutait, naunaijainiq havauhikhamut tukhiutinga aadlalluuniit Aullaqtitaujuq Katimadjutait, ajuitaminik uqaqtaminik tujuqtaujuq ihumaaluutigijaujutlu piliuqhimajuq Katimajiinginnit naunaijariamikni.
121. Katimajiit pipkaiittaaqtut Katimajiit tuninikkut ilitturipkaidjutikhanik, Titiqqanik naunaitkutuniklu mikhaagun aallanik hunanik hilataani kikliqarutainni piliuqtauhimajun uvani Maliktakhani 120 taimaatun Katimajiit ihumaliurumik ilitturipkaidjutinik, Titiqqanik naunaitkutuniklu ihuaqtunik tamajaniklu Katimadjutinun aturungnaqhijullu Katimajiinnun pijaanginni ihumaliurutimingnik.
122. Ilaujut piumajut piumalutik Titiqqanik tunihiumangittut Katimajiinut hivuani Inungnun Tuhaqtidjutikhat tunihilutik Titiqqanik Katimajiinun naunaitkutiqaqtukhat imaa Naunaijaqhimajut Qunngiaqtakhat uvani Inungnun Tuhaqtidjutikhat Naunaitkutaini. Katimajiit pitquittaaqtun Ilaujunin tukhirutunik titiqqanik tuninikkut naamajunik aajjiliuqhimajunik, taimaaluunniit tuninikkut Titiqqanik (aallani qanuriliurutini naammagijaujun Katimajiinnun) Katimajiinnun, Ilaujunun inungnullu ilaujun uvani Inungnun Tuhaqtidjutikhanun.
123. Pititlugu Inungnun Tuhaqtidjutikhat piqangitpata hunanik ilaujunin uvaluuniin Katimajiit haffumunga Qunngiaqtakhat ilaujut uvani Inungnun Tuhaqtitinikkut Titirarviani, uvalu piqangitpata hiamitiqtukhaungitunik pittiarinikkut qungiaqtitinikkut, Katimajiit itiqtaaqut Qunngiaqtakhanik uvani Inungnun Tuhaqtidjutikhat Naunaitkutini. Ihuaqtumik malikhautikharnik Nunalaani Tuhaajukharnik, tamna Katimajiit aulatitiniaqtun

aadjiliukhimajumik tamainik Qunngiaqtakhanik iliuraqtauniaqtun talvani Nunalaani Tuhaajukharnik Titirarmi pigiaqaqtun talvani Katimajiit nunalaani titiqiqidjutiliqijunik.

124. Ilaujuk imaaluuniit Katimajiit hunaujut tujurlutik uuminnga Qun'ngiaqtitaujut talvani Inungnut Tuhaqtidjutikhat Titiqqat, Katimajiit naunaiqhinaqtut, kihimi itirlutik Qun'ngiaqtitaujut imaalu ihumaginiaqtait hunat itiriamingnik Qun'ngiaqtitilutik pigiaqtitilutik titiraqhimajunik uvani Maliktakhani 50 unalu 51.
125. Katimajiit pihimakpata hunanik itiriamingnik Qun'ngiaqtitaujut, tamna Qun'ngiaqtitaujut naunaijaqtauniaqtuq uvani Qun'ngiaqtitaujut titiraqhimajut imaa "titiraqhimajut kihimi iliuraqtaulimaitut" uvalu Tautungnaqtut iliuraqtaulimaitut Inungnun Tuhaqtitinikkut Naunaitkutini uvaluuniin ihumagijaulimaitut Katimajiin ihumaliuqtilugit. Katimajiit pihimangitkumik hunaungmangaat, tamna Qun'ngiaqtitaujut iliuraqtauniaqtuq talvani Nunalaani Tuhaadjutikharnik Titiraqhimajuq naunaijagiikhimajuq talvani Malikhautikharnik 123.

Apiqhuutit

126. Apiqhuutit tautuktunin uvaluuniin naalaktunun tautuktunin aalamin Ilaujunin kikliqarniaqtut anginiitigut kangiqhidjutit, Titiqqat uvaluuniin naunaitkutit tunijaujut tautuktunin/tautuktunun. Katimajiit kikliqaqtaaqun Ilaunikkut apiqhuutinun iluani anginingani hatumiarnirmingni. Katimajiit naunaiqtittaaqtaa kiklikhanik ikaarnikhanik hailihimajunik imaaluuniit apiqqutikhamik tautukhimajunik imaaluuniit takuhimajut tautukhimajunik kitunit Ilaujunit. Apiqhuutit hilataani hapkua kiklikhait pijaaqtut Katimajiinun ihumamikkut, kihimi aktilaangit pijakhat tamaat uvalu itquumajuq uqautiginiq ihuaqtunik uvalu tamajanik kangiqhidjutinik.
127. Tautukhimajut katimajutluuniin tautuktut kiulimaitpata apiqhuutinun uqautaukpata uvani Inungnun Tuhaqtitinikkut, Katimajiit pipkaijaaqtut Ilaujunun tujurlugit kiudjutit qakugu Inungnun Tuhaqtidjutikhat, uvaluuniin tujurlugit titiraqhimajut tujuqtaukpata, uvalu utiffaarlugit tapkua titiraqhimajut tujuqtaujut, titiraqtaulutik Katimajiinun kinguani Inungnun Tuhaqtidjutikhat.

Inungnun Tuhaqtidjutit havaktaujut hivajautikkut/Katimanikkut katimaplutik

128. Katimajiit ihumaliurumik tapkua ihuaqata Inungnun Tuhaqtitinirmun havaktaulutik hivajautikkut/katimanikkut katimadjutit, Katimajiit tunihiniaqtut havaakhanun-kitunun Katimajiit Pitquidjutinun ataniudjutigilugu havauhiit hapkua inungnun Tuhaqtidjutit.
129. Tamainni, maliktakhat kavamaliqidjutait havauhiit Inungnun Tuhaqtidjutikhat nunallaami (Maligakhat 113-127) pidjutiqarniaqtun Inungnun Tuhaqtidjutikhanun havaktaujut hivajautikkut/tiviikkut katimapkainirmun, pidjutiqaqtut tahapkunungainaq ihuaqhaqtauhimajut pijariaqaqtut pidjutigilugit kiklikhait ilaujut hivajautikkut/tiviikkut katimadjutit tamainin ilaujunin.

Inungnun Tuhaqtidjutit Titiraqhimajut

130. Humi Katimajiit pitquikpata tapkua ihuaqtut havagiangini Inungnun Tuhaqtitinirmun titiraqhimajumik, Katimajiit imailiuqtaaqut:
- (a) Ilaulutit ihumaliurnikkut-piliurniq pihimajut titiraqhimajut Titiqqat tujuqtait ilaujunin;
 - (a) Piqaqtukhat ilaujukharnik Titiqqanik tujuqtaujuqhat ilaujunik ilautinanik ihumaliurutikharnik; unaluuniit
 - (b) Naunaijaijaangat qakungugaikpan talvuuna titiraqhimajunik Nunalaani Tuhaajukharnik taima allatqiingujuq Inungnun Tuhaajukharnik ihuatqijaujuq atuqtakharnik inungnun Tuhaajukharnik aulatitihimajut nunalaani talvuunaluuniit hivajautikkut/piksasuuliurutikharnik piqaqtukhaq.

Atauttikkuuqtut Inungnut Tuhaqtipkaidjutit

131. Titiraqhimajuq uvani Titiraqhimajumi 13, Ilangani 13.5.2 haffumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* unalu s.193 uvani *NuPPAA* , tukhiqtaukpat, Katimajiit pilaaqtut, ihuaqtunik, ihuaqhailutik NIRB-kut Katimadjutait hulijutinik Nunavumi Immarnikut Katimajinik, ilaqariaganilu ikajuqtiriinik Inuit Tuhaqtitijutinik.

132. Katimajiit ihumaliurumik tapkua havaqatigiiklutik Inungnun Tuhaqtidjutikhat ihuaqata, Katimajiit piniaqtut, katimaqatigilugit Nunavunmi Imaliqijiit Katimajiit, tunihilutik kitunun Katimajiit Pitquidjutinik naunaijaqhimajut havauhiit uvalu havauhikhat tiguaqtaujuqkat Katimajiinun havaklugit havaqatigiiklutik Inungnun Tuhaqtidjutit, ilaujut naunaijarlugit qujaginaq ihuaqhaqtauhimajut hapkununga Maligakhanun uvalu Katimajiit Katimadjutait tapkua pijariaqagtut.

Inungnut Tuhaqtidjutikhat Umikhimajut Inungnun

133. Tunijaujut uvani ss. 102(5) unalu (6) uvani *NuPPAA*, Katimajiit umingniaqtut tamainnik ilanganikluunniit Tuhaqtipkaidjutikhat inungnun Katimajiit naammagikpata taamna Ihuaqtukkut aallalluunniit tautukhimajun piliuqtauhimajuq, taimaatun pigiaqtidjutimik tunijauhimajuq ataani ihuaqtunik Maliktakhat kavamaliqidjutikkut pigiaqtidjutinik (Maliktakhat 45-51), taapkuat illitturipkaidjutit, Titiqqat naunaitkutitluunniit uqaqtaujuqkat uvani Naalaktaunikkut halummaqhidjutimi:
- (a) hiamitiqtukhaungitun, nanminikharnik, nanminiqaqtunik nanminiqaqtunikluunniit naunaitkutingnik; unaluunniit
 - (b) kangiqhidjutit tapkua uqaqtauqkpa kitunun, tugaaqhimablutik uvalu angijumik ajuqhautit tautuktunun, Ilaujunun uvaluuniin inungnun uvaluuniin tapkua pidjutauniaqtut kitunun avatiinun uvaluuniin inungnun-maniliungnikkut ajuqhautit.
134. Katimajiit ihumaliurumik umirlugit tamaita uvaluuniin ilanganik Tuhaanikkut inungnun ataani Maligahami 133, Katimajiit tunihilutik Katimajiit Pitquidjutimik tunijaujut uvani Maligahami 31 tapkua ilaujut atugahat mikhaagun hapkua:
- (a) Tuhaqtipkaidjutit umikhimaniaqtut inungnun tamainun uvaluuniin ilanganun;
 - (b) Ilangit Tuhaqtipkaidjutit umikhimaniaqtut inungnun, naunaijarlugit ilangit tapkua umikhimaniaqtut inungnun (imaa kitunun katimadjutikhanun hunat, kitunun tautuktunun, tuhaqtidjutinun apiqhuutinunlu ilaujut kitunun kangiqhidjutinun, Titiqqat uvaluuniin naunaitkutit, taimaalu.); unalu

- (c) Kituliqaak kiklivikhangit talvuuna tuhaqtitijukharnik tautuktitijaangatlu talvani Katimajiit nunalaani titiqiqidjutiliqijunik naunairutingnik, Iniqhimajunik Titiqqanik naunaitkutingnikluuniit tunijauhijamajut talvuuna umikhimatilunik ilanganik talvani Nunalaani Tuhaajukharnik.

Umigvingani Inungnun Tuhaqtidjutikhat Naunaitkutait

135. Inirutaani Inungnun Tuhaqtipkainikkut atauttikkuuunniit Inungnun Tuhaqtidjutikhat, havaktaukpat nunallaami, talvuuna hivajautikkut-katimajut titirarmiluunniit, una Inungnun Tuhaqtipkainikkut Titiraq umikhimaniaqtuq kihiani Katimajiita taimaatun.
136. Katimajiit atuqqigumik taima Nunalaani Tuhaajukharnik Iltaridjutikharnik angmaumagumik taima umiktinani Tuhaqtitijukharnik, tamna ihumagijauhijamajuq tunijaulimaituq talvunga Katimajiinun Katimajiitlu ihumaliurutikharnik taima tamaita piqaqtukhat naunairutikharnik Iniqhimajuniklu Titiqat pijaugumik talvunga Katimajiingit unalu Katimajiit naunaijaangat, titirakkut, tamna Nunalaani Tuhaadjutikharnik Titiraq umikhimagumi.
137. Tamna Inungnun Tuhaqtitijaangat Titiraq umikhimakpat malikhautiplugu Maliktakhar 135 uvaniluuniit 136, piqangittuq aallanik naunaitkutunik tujuqtaulimaittun Katimajiinnun kihiani titiraqhimajumik uukturuti angmaqtirnikkut Inungnun Tuhaqtidjutikhat Titiraq tujuqtauhimakpat Katimajiinnun Katimajiinnunlu ihumaliuqqata, talvannga ilitturipkaidjutunik tuninikkullu ilaujunin, taapkuat aallat naunaitkutit titiqqat taimaalu Ilaupun tukhiqtun titiriami aallanik naunaitkutunik nakuujunik pingittaamik tuninikkut naunaitkutunik taimaatun Inungnun Tuhaadjutit Naunaitkutait angmaumajut.

Havaakhangit Iltaridjutikharnik Ajuiqhautikharnik

138. Titiraqhimajuq uvani Titiraqhimajumi 12, Ilangani 12.5.12 unalu 12.6.17 haffumani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa* unalu ss. 111(1) unalu 132(1) uvani *NuPPAAmi*, humi Minista pitquijuq Katimajiinun tunihilutik Havaakhanun Naunaitkutunik uvaluuniin ihuaqhaqhimajumik Havaakhamun Naunaitkutunik ataniudjutikhaanik havaakhamun, Katimajiit piqaqtut 30nik ublunik tunihijaangani Havaakhamun Naunaitkutimik. Ikajuriami iniqtirutinga uuminnga Havauhikhamut Naunaitkutaririniq atuqtauvaktunut

qanurittaakhainganinginnullu, Katimajiingit ihuaqhittaaqtaa Havauhikhamut Naunaitkualiriniq Ajuiqhaidjut havaktinginnut uumannga Akhuurutaujuq, unalu Angirutilgit Timiqutigijangit atan'ngujalgit nunallaanilu munarijangit tunigiami talvannga angirutinganik, ukunatitut laisinik, naunaitkualiriniq laisingillu havauhikhamut. Tamna pidjutikhaq Havaakhangit Iltaridjutikharnik Ajuiqhautikharnik naunaijaangat tamna Havaakhangit Iltaridjutikharnik atuqtakharnik atuqtakharniklu ilitugijaujukhat tamainin Ilaunuk uqagianganiklu qanuq ihuaqtumik aulatitijaangat atuqtakharnik atuqtakharniklu talvani Havaakhangit Iltaridjutikharnik.

139. Tamna Havaakhangit Iltaridjutikharnik Ajuiqhautikharnik ikhivautaaqtuq Katimajiingit havaktiit aulatitigaaqtunlu upautilutik ajungnautiqatunuk nunalaani, upautilutik najugaani talvani Ajuittiaqhimaajuq Angirutikharniklu Havagviingit, talvuuna hivajautikkut katimadjutikharnik/tiviikkutlu katimadjutikharnik titirakkutluuniit. Tamna Havaakhangit Iltaridjutikhangit Ajuiqhautikharnik ilituqhainiaqtun ukuninga ihumagijaujunik:

- (a) Naunairutit pittiaqhugit anginiit iluaniitullu maliktakhait qanuriniitlu;
- (c) Iltaridjutikharnik tamainik Angirutiqatunuk Havagviingit munagihimaaqtun aulatitijaangat naunaitunik atuqtakharnik atuqtakharniklu;
- (d) Uingairutit pijutaujunik pivikhaqarnigani atulirniagut aturiaqaqtunuk qanuriniginiklu; unalu
- (e) Uqautigilugit qujaginaq uqagaujut uvaluuniin kitunun naunaijautinik pijakhat ilaliutijukhat haffumunga Havaakhanun Naunaitkutit ikajuutikhat ihuaqtumik atulingniinun.

140. Hivuagun Havaktakhami Naunaitkutikkut Ajuiqhaqatigiiktut, Katimajiit tukhiqtaaqut Tikkuqaqtauhimajut Inuit Timiqutingit, kavamatkunni havagviit timiqutillu atanniqtuidjutiqatunuk nunagijaujunilu munarijakhainnik havaktaujukhamun tunijun Katimajiit naittumik qanuqtun, angummadjutimingni Angiqtaunikkut Timiqutit, piniaqhimaajuq pipkainikkut laisikhanik, naunaitkutinik, laisinik aallaniklu kavamatkunnin angirutinik Taamna Pitqujauhimajuq havagiami havaktakhami aajjikkiikniqaqtun pitqujauhimajunik uvani Havaktaujukhami Naunaitkut.

Munaridjutit

141. Pijariaqaqtut tikitpat nakataani 12, Ilangani 12.7.2 uvani *Nunavunmi Nunataarutaanut Angirutaa unalu s. 135* uvani *NuPPAA*, Katimajit Amirijutinikluniit Havaktimit havaaqaqtuq iniqtiriagani Katimajit amirijutinik havauhiujut pipkailaaqtut Pidjutiqaqtunik Maliruakhanik Atuqtukhanik, Angiqhidjutinik Timiujunut, ahiiniluniit Ilaujunit pidjutiqaqtunik havaakhamut pidjutiqaqtunik Munarijutinik Havaamik unalu/uvaluniit atulirninganik Havaakhamut Naunaitmkunmik.
142. Katimajiit Munarinikkut havaktiluunniit tunijaaqtun Qanuriliurutikhanik Maliktakhanik mikhaagut havagutimi Nunallaani Ilitturipkaidjutikkut Katimanirnik, Inigijaujuni Aquinirnik aallanikluunniit Katimajiit Katimadjutainnun pidjutilgit havaakhamun-turaangajunun Munarinikkut Pinahuarutimun.

Najugahaanun Pulaaqaqtut

143. Qakungugaikpan, talvuuna kinguani Katimadjutait, talvani Katimajiit nanminigijainik hanaqidjutikharnik, atuqtakharnik talvuuna Munagidjutikharnik Havaakhangit pigiaqtitihimajurluuniit talvanga Ilaujunik, tamna Katimajiit havaktiitluuniit aulatitigiaqaqtun najugakhaanun pulaaqtukharnik Havaakharnik pivallidjutikharnik najugaani, allanikluuniit najugakharnik taima, ihumagijainik Katimajiingit, hunavaluit hanaqidjutikharnik talvani Katimadjutait.
144. Tamna qaritaujaliqidjutikhaq pulaaqtunik ilaungitkumik Munagidjutikharnik Havaakhangit, tamna Katimajiit naunaijainiaqtun naunaitkutikharnik najugakhaanik pulaaqtinamik hivunirmi ilitugipkaijaangatlu ilaujunik inungnunlu titiraqhimajumik talvani najugaani pulaaqtunik.
145. Katimajiit ihuaqhaittaaqut najugakhanut pulaarlutik aallanut ilaujunut imaalu/imaaluuniit tukhiqtaaqut kivgaqtuijinik nunamingnit imaalu aallanik inungnik ilaujunut Katimajiit imaaluuniit havaktit najugaani pulaarumagumik.
146. Qilamik malikkumi pulaaqtittijaami, Katimajiit munarinirmunluunniit Havaktialuunniit munarinirmun Pivinga tunihiniaqtaat Katimajiita pulaangnikkut unniudjutaa, taamna

avaliittumik unniudjut ilaliutittaaqturluunniit ilaliutihimajumik Katimajiita
unniudjutaatigut aadlanut Katimadjutainnut.

DRAFT